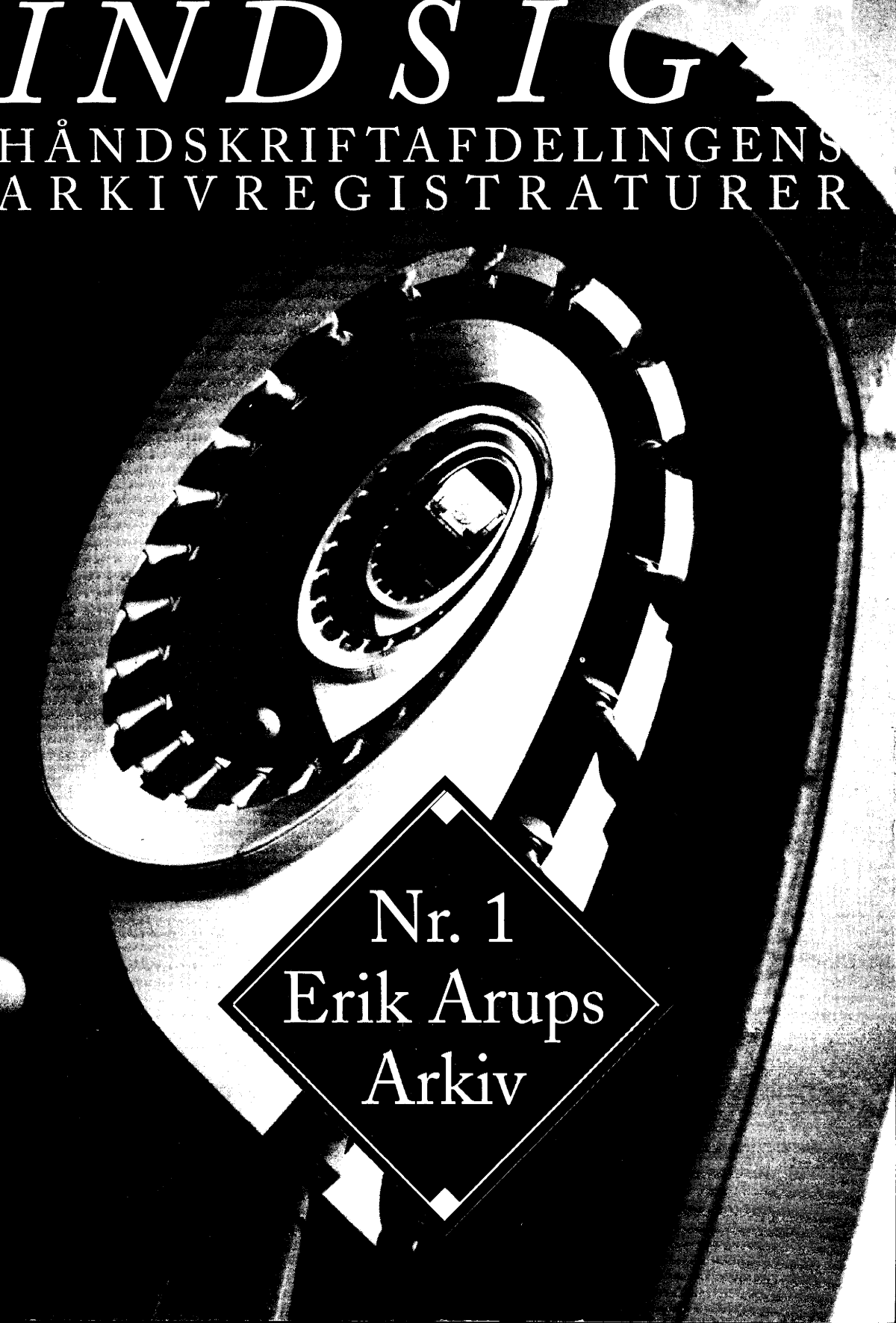

INDSIGT

HÅNDSKRIFTAFDELINGENS
ARKIVREGISTRATURER

Nr. 1
Erik Arups
Arkiv

Erik Arups Arkiv

Erik Arup
1876 - 1951

HISTORIKEREN
Erik Arups Arkiv

REGISTRATUR
VED THYGE SVENSTRUP

MED INDLEDNING AF INGA FLOTO

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN 1992

Det kongelige Bibliotek
Indsigt. Håndskriftafdelingens arkivregistraturer 1
ISSN 0907-1989
ISBN 87-7023-640-2

Udgiver: Det kongelige Bibliotek
Tryk: Det kongelige Bibliotek
Trykt i 200 eksemplarer

Distribution: Det kongelige Biblioteks Forvalterafdeling
Postboks 2149, 1016 København K. Tlf.: 33 93 01 11

Indholdsfortegnelse

Forord	s. 7
Inga Floto: Erik Arup (1876-1951)	s. 9
Ordning og registrering	s. 23
Breve	s. 26
Familiebreve	s. 26
Breve til Erik Arup fra andre personer	s. 27
Breve til Erik Arup fra institutioner	s. 35
Breve til Erik Arup ved særlige lejligheder	s. 36
Breve fra Erik Arup til andre personer	s. 37
Breve fra Erik Arup til institutioner	s. 41
Breve fra andre til andre end Erik Arup	s. 42
Personalia	s. 44
Manuskripter	s. 44
Trykte, herunder samlinger og forarbejder til trykte manuskripter	s. 44
Utrykte	s. 51
Samlinger	s. 53
Universitetsvirksomhed	s. 55
Anden videnskabelig virksomhed	s. 58
Island, Grønland og Færøerne	s. 62
Varia	s. 63
Avisudklip og tryksager	s. 65
Forkortelser	s. 66

Forord

Med den foreliggende registratur over historikeren Erik Arups arkiv påbegynder Det kongelige Biblioteks Håndskriftafdeling udgivelsen af en ny serie arkivregistraturer over enkelte arkiver og særsamlinger. Det er bibliotekets håb, at denne serie vil blive et nyttigt hjælpemiddel for forskere og andre interesserede, der ønsker at udnytte Håndskriftafdelingens righoldige og værdifulde samlinger i forskningsøjemed og til andre almenkulturelle formål. De næste bind i serien er allerede planlagt og vil blive publiceret i 1992-93.

Erik Arups efterladte papirer blev ikke erhvervet på én gang. De skænktes til Håndskriftafdelingens gennem årene fra 1953 til 1983. Det samlede arkiv har signaturen NKS 2874 2° og fylder 91 kapsler eller i alt ca. 5 hylde-meter. Initiativet til at ordne arkivet og udarbejde en arkivregistratur kom fra Håndskriftafdelingens daværende leder, førstebibliotekar, dr. phil. Svend Gissel, og arkivet er siden blevet ordnet og registreret af forskningsbibliotekar, cand. mag. Thyge Svenstrup. Arbejdet er afsluttet under ledelse af overarkivar, dr. phil. Birgitte Possing, Håndskriftafdelingens. Layout og trykning er forestået af afdelingsbibliotekar Lotte Philipson, Kontakt- og Oplysningsafdelingen. Førsteamanuensis, cand. philol. Magnús Stefánsson, Universitetet i Bergen, har bistået med fremskaffelse af oplysninger om Erik Arups islandske korrespondenter, og Erik Arups datter, fru Heinke Fischer, har muliggjort, at arkivet er blevet tilgængeligt, og har velvilligt udlånt fotos til Det kongelige Bibliotek. På bibliotekets vegne vil jeg rette en hjertelig tak til alle medvirkende.

Sidst, men ikke mindst, skal Det kongelige Bibliotek takke docent, dr. phil. Inga Floto, Institut for Historie, Københavns Universitet, der på opfordring beredvilligt påtog sig at forfatte en indledning om Erik Arups liv og værk.

Ophavsret til og eventuelle indtægter fra Erik Arups forfatterskab tilkommer familien, nemlig Erik Arups datter, fru Heinke Fischer, så længe hun lever. Derefter overgår den til Erik Arups børnebørn, således at eventuelle tilgodehavender fordeles af erhvervsvejleder Niels Arup Fischer og direktør, cand. jur. Suzanne Arup Veltzé. Nærmere oplysninger kan fås i Håndskriftafdelingens.

April 1992
Erland Kolding Nielsen
Overbibliotekar

Erik Arup (1876-1951)

Erik Arup var professor i historie ved Københavns Universitet fra 1916 til 1947. Hans professorgerning kom således til at spænde over hele mellemkrigstiden, og han blev både i kraft af sit forfatterskab og sin personlighed periodens mest fremtrædende historiker. Han var utvivlsomt generationens mest originale historikerbegavelse, og gennem en enorm arbejdsindsats gjorde han sig gældende på en lang række områder indenfor dansk historievidenskab. Men han var samtidig en person, der stod gny om.

Det danske historikermilieu i mellemkrigstiden var lille. Indtil 1928 var der kun eet universitet, nemlig Københavns Universitet, med tre professorer, og der var ikke som i dag kandidatstipendier til lovende unge forskere. Det betød dels, at der var knivskarp konkurrence mellem de mest oplagte videnskabelige begavelser, dels at vejen mod en videnskabelig karriere ofte gik via det, man i dag kalder "utraditionel ansættelse", hvis man ikke blev ansat i arkiv-, biblioteks- eller museumsverdenen. Det betød også, at dansk historievidenskabs udvikling i mellemkrigstiden kom til at handle om ganske få personer, og at faglige og personlige modsætningsforhold derfor blev vanskelige at skille fra hinanden.

Årene omkring Den første Verdenskrig blev et vældigt generations-skifte for historie på Københavns Universitet: Aage Friis (1870-1949) efterfulgte J.A. Fridericia i 1913, efter dennes alt for tidlige død. Erik Arup (1876-1951) blev professor i 1916 efter Kr. Erslev, der blev rigsarkivar. Og Knud Fabricius (1875-1967) overtog Johs. Steenstrups professorat i 1917, da Steenstrup faldt for aldersgrænsen. Tre unge løver, alle i 40-års alderen da de blev professorer, alene på det historiske parnas og individuelt meget forskellige.

Politisk tilhørte både Aage Friis og Erik Arup det radikale venstre, som Fridericia og Erslev havde gjort det, mens Knud Fabricius var konservativ som Steenstrup. Det var imidlertid mellem Friis og Arup konflikten stod, med Fabricius som mægleren. Slagmarken blev den historiske kildekritik, dvs den rette forvaltning af arven efter Kr. Erslev (Kai Hørby), og her var det Arup, der spillede ud, men måske handlede det hele om meget andet: Personlige modsætninger og rivaliseringer, der fik lov at spille så stor en rolle, fordi aktørerne var så få. Hertil kom, at de interesserede sig for ret forskellige perioder af historien, med meget forskellige metodiske problemer, og de var engagerede og dybt optagne af deres fag. Derfor kunne gni-sterne stå, men det kan være svært for eftertiden at gennemskue, hvor an-

tændingen egentlig fandt sted. Eet er i hvert fald sikkert: det danske historikermilieu var i mellemkrigstiden dybt splittet.

Det er på denne baggrund, man skal se Arups virke i dansk historieforskning. Personerne får så stort spillerum, når milieuet er så lille. Til gengæld må det også understreges, at Erik Arup som historiker var af et sådant format, at han ville rage op i ethvert milieu, uanset dets størrelse.

Erik Arups navn er uløseligt forbundet med den *Danmarkshistorie*, der - trods ufuldendt - stadig står som et centralt, men også kontroversielt monument i dansk historieskrivning. Hans vej mod karrierens top, som han nåede i 40-årsalderen, var langt fra regelret, og skønt den førte ham til en departementschefstilling i statsadministrationen, følte han sig frustreret og forbigået: det var jo historiker, han ville være. Og som historiker arbejdede han intenst og originalt, samtidig med at han udfyldte sine administrative hverv. En enorm arbejdsevne er et gennemgående træk i hele hans karriere, men frustrationen er det også. Den fulgte med også i professorgerningen. Gennem hele livet stod der gny om Arups person, bitre konflikter med fagfæller satte sit præg på karrieren, stærkest og dybest om *Danmarkshistorien*, hvis kritiske modtagelse ramte ham hårdt. Han var en stridbar person, overbevist om sine synspunkters rigtighed og sine egne evners bærekraft, men samtidig var han et følsomt og dybt sårbart menneske.

Erik Arup blev født i Slangstrup 1876, hvor hans far var læge, og han voksede op i et politisk og kulturelt interesseret milieu. Senere flyttede han til København og boede hos sin mormor, der havde en keramikfabrik, og i 1894 blev han student fra Nørrebro Latin- og Realskole. Derefter begyndte han at studere historie, men læste i begyndelsen teologi ved siden af, samtidig arbejdede han i Creditkassen for Landejendomme i Østifterne. Magisterkonferensen i Historie afsluttede han i 1901, men allerede 1898 modtog han Universitetets Guldmedaille for en prisopgave om Huitfeldts kilder. Efter konferensen var han en tid knyttet til Ritzaus Bureau, senere vikar ved Rigsarkivet, og 1904-05 og 1908 foretog han studierejser til London, Berlin, Hamborg og Lübeck. 1907 blev han dr.phil. og i 1908 giftede han sig med Clara Sanny Dahl. Samme år fik han ansættelse som arkivar i Udenrigsministeriet, fra 1909 som leder, og i 1914 blev han hentet af C.Th. Zahle til en nyoprettet stilling som departementschef i konsejlspræsidiets og statsrådssekretær. I 1916 kom så endelig udnævnelsen til professor i historie.

Tillidsposter skortede det ikke på: han var medlem af styrelsen for Den danske historiske Forening 1913-24 og 1917-24 redaktør af *Historisk Tidskrift*, fra 1915 medlem af Det kongelige danske Selskab for Fædrelandets Historie og fra 1935 af Videnskabernes Selskab. Fra 1919-50 var han det radikale venstres repræsentant i Det dansk-islandske Nævn, og 1920-46 var

han medlem af styrelsen for Det dansk-islandske Forbundsfond. Fra 1936 til sin død var han formand for Den arnamagnæanske Stiftelse.

Forsøger man at gå bag disse nøgterne fakta begynder der allerede så småt at tegne sig et billede af Erik Arup: Han var som sin lærer Kr. Erslev og som sin professorkollega Aage Friis medlem af det radikale venstre, dette tilhørsforhold og hele karrieren indtil 1916 gav ham kontakter og berøringsflader, som kun bliver de færreste historikere til del. Han kendte politikere på nærmeste hold, og vidste hvordan politik bliver til. Han var 30 år, da han blev dr.phil. på et emne, der havde større praktisk relevans og mere luft under vingerne, end akademiske disputatser som flest: *Studier i engelsk og tysk handels historie. En undersøgelse af kommissionshandelens praksis og teori i engelsk og tysk handelsliv 1350-1850*. En bog, der som disputatser dengang skulle, udkom på dansk og derfor aldrig fik den internationale gennemslagskraft, den ellers ville have været selvskrevet til. Sin første artikel skrev han iøvrigt til Historisk Tidsskrift i 1900, dvs da han kun var 24 år og endnu student, og efter den fulgte mange flere.

En dynamisk og lovende karriere, der når sin berettigede kulmination med professorudnævnelsen i 1916, men hvorfor først i 1916? J.A. Fridericia døde jo i 1912, og Arups omfattende videnskabelige produktion gjorde ham til klar kandidat. Fridericia var iøvrigt den af professorerne, der personligt stod Arup nærmest, og der er ingen tvivl om, at Arup havde håbet og ønsket at blive hans efterfølger. Det blev han imidlertid ikke.

Da professoratet i 1913 blev genbesat, foretrak udvalget (og blandt udvalgsmedlemmerne først og fremmest Kr. Erslev) Aage Friis, der i 1899 havde disputeret på afhandlingen *A.P. Bernstorff og Ove Høegh Guldberg*, der i 1903 efterfulgtes af første bind af *Bernstorfferne og Danmark* sideløbende med udgaven af *de Bernstorffske Papirer I-III* (1904-13). Udvalget fremhævede Arups store dygtighed og originale begavelse, men foretrak alligevel Aage Friis på grund af omfanget af hans produktion, hans energiske fremskaffelse af nyt kildemateriale og hans evner som historieskriver.

Denne beslutning ramte Arup hårdt, ja måske overvandt han aldrig dette nederlag. Han var frustreret i sit job som arkivar, og han følte afgørelsen som dybt uretfærdig. "Facade for grundmur" skrev han i konceptet til et langt brev til Erslev umiddelbart efter. Og til Marcus Rubin, der netop var blevet udnævnt til Nationalbankdirektør, gav han sin skuffelse udtryk således: "Skulde ikke den, der har oplevet den kranke skæbne at blive vraget af sine venner, bedre end nogen forstå at vurdere den mægtige, personlige triumf, der ligger i at blive valgt af sine fjender?" Vragningen førte ham ind i en livslang polemik med Friis, men den kom også til udtryk i en utrolig bitter nekrolog ved Erslevs død i 1930.

Listen over tillidshverv viser Arup som redaktør af Historisk Tidsskrift fra 1917-24, men den siger ikke noget om, at han i 1924 gik og smækkede med døren efter et opgør med den øvrige styrelse om udgivelsespolitik. Det var ikke sidste gang Erik Arup befandt sig i en sådan situation. I 1937 forlod han redaktionen af *Diplomatarium Danicum*, et arbejde han havde lagt megen kraft og energi i, også efter et opgør med den øvrige redaktion om udgivelsesprincipper. I begge tilfælde var der tale om nederlag, der berørte ham dybt. Men så 1935 da, hvor han blev medlem af Videnskabernes Selskab? Han var da næsten 60 år og burde efter sin position i dansk videnskab for længst have været medlem.

Et curriculum vitae rummer kun sejrene, ikke nederlagene, ethvert liv har begge dele, men Arups liv havde måske i rigere mål end de flestes både store sejre og store nederlag, og måske endnu værre: sejre, der mens de blev vundet så ud som nederlag, og føltes sådan. En sådan sejr var *Danmarks-historien*.

Der var ikke i Arups tidlige forskerkarriere noget, der tydede på, at det var en Danmarkshistorie, der skulle blive hans livsværk, tværtimod var han i sine tidlige arbejder i høj grad orienteret mod international historie, først og fremmest handels- og pengehistorie, og det, der interesserede ham her, var samspillet mellem økonomi og politik. De økonomiske faktors afgørende indflydelse på samfundslivet var en vigtig indfaldsvinkel for hans historiske studier gennem hele livet, og det var derfor naturligt, at han sammen med P. Munch blev en af drivkræfterne bag oprettelsen af Institut for Historie og Samfundsøkonomi i 1927. Men iøvrigt var Erik Arup en utrolig alsidig historikerbegavelse, der med sikker intuition forstod at slå ned på centrale problemstillinger og gennem fornyet kritisk analyse give dem en ofte uventet og provokerende, men altid forskningsstimulerende fortolkning. Hans interesseområde strakte sig vidt, ja udover disputatsen, der jo behandlede et væsentligt emne i international handelshistorie, er der snart sagt ikke en periode af Danmarks historie, han ikke på den ene eller anden måde har beskæftiget sig med. Han tilhørte en lykkelig generation, der endnu kunne overskue hele historien og forskningen om den.

Erik Arup fremtrådte meget tidligt med en fuldt udviklet og meget selvstændig forskerprofil, og med et klart formuleret metodisk-teoretisk program, der profilerede ham både i forhold til Kr. Erslev og hans egne jævnaldrende kolleger. Han fremførte dette program i disputatsen og i en række artikler og principielle anmeldelser, og han efterlevede det i praksis i hele sin videnskabelige produktion. Det han ville var en konstruktiv metode med fundamentale krav om *virkelighedsforskning* ud fra mere konkrete kilder (regnskaber og akter), dvs levn fremfor beretninger. Han opretholdt Erslevs krav om systematisk kildekritik og udtømmende kildebenyttelse, men føjede

hertil noget nyt: kravet om, at de af kritikken som tilforladelige udsondrede *kendsgerninger*, skal være organiseret og styret af "en fast udformet helhedsopfattelse", så den rette forståelse af "den store sammenhæng" kan fremgå ved en "konstruktion" eller skabes ved "egne gætninger" af historikeren. Konstruktion af historisk sammenhæng ud fra etablerede kendsgerninger er derfor noget meget centralt hos Erik Arup. Det betød en frigørende udvidelse af historikerens muligheder, men det kunne også betyde "ringe modstandskraft overfor egne indfald", som en af kritikerne af *Danmarkshistorien* (Poul Nørlund) senere påpegede.

Arups her (med Aksel E. Christensen) skitserede program rummer en række teoretiske vanskeligheder, som han enten ikke så, eller ikke ville se. Hans opfattelse af forskningsprocessen er dobbelt: der er en udsondringsfase af "kendsgerningerne", og der er disses indpasning i "helhedsopfattelsen". Han gjorde aldrig klart rede for, hvordan disse "kendsgerninger" blev etableret - udover at det var på grundlag af levn, ikke beretninger - og han foretog derfor aldrig nogen kobling mellem etablering af "kendsgerninger" og "helhedsopfattelse", skønt det vel netop var det, det hele handlede om: kendsgerninger bliver "kendsgerninger", fordi de giver mening i en helhedsopfattelse. Derfor er det også underligt, at Arup ikke forstod det funktionelle kildebegreb, som Erslev gjorde sig til talsmand for i 1911, for det var jo i virkeligheden det, han selv benyttede sig af. Problemet var, at han tematiserede forskningsprocessen på traditionel vis: først etableringen af kendsgerninger, så syntese. Den første fase var efter hans mening objektiv, den anden kunne gøres det, hvis man kunne etablere historiske lovmæssigheder.

Verden er befolket af løse kendsgerninger, historien er det i hvert fald, og løse kendsgerninger får kun mening, når historikeren giver dem mening, ja det er ham, der etablerer dem. Det gjorde Erik Arup, men i sin videnskabsopfattelse ville han ikke erkende, at det hang sådan sammen. Det ville hans kolleger heller ikke, derfor angreb de ham for subjektiv og apriorisk historieskrivning.

Helt fra studietiden var Erik Arup optaget af, hvordan man kunne gøre historie til en eksakt videnskab som naturvidenskaberne, og han arbejdede meget bevidst med at finde lovmæssigheder for den historiske udvikling. Samtidig havde han en udpræget begavelse for at tænke i synteser, se strukturer og sammenhænge. Den begavelse kom til sin fulde ret i det storslåede projekt, der skulle blive hans livsværk: En Danmarkshistorie skrevet af een mand efter de mest moderne videnskabelige principper.

Det var en tilfældighed, der førte Arup ind på Danmarkshistorien: I 1908 skrev han artiklen om Danmarks historie til Hagerups konversationsleksikon, og forlaget opfordrede ham derefter til at udarbejde en ny universitetslærebog til afløsning af C.F. Allens *Håndbog i Fædrelandets Historie*.

Han skrev kontrakt om en håndbog i fire bind. At han forlod den internationale historie, havde måske også andre årsager: Han havde nu stiftet familie og fået fast stilling og kunne ikke mere foretage de omfattende udenlandsophold, hans internationale interesser måtte kræve. Til gengæld kastede han hele sin specielle begavelse ind i det nye projekt. Det gjaldt om at etablere den helhedsopfattelse og de historiske lovmæssigheder, der kunne give Danmarkshistorien mening, gøre den til *virkelighedsforskning*. I landbruget fandt han fundamentet for den danske samfundsudvikling, og over dettes udvikling opbyggede han sin syntese. En syntese der naturligvis ikke, som han selv ville hævde, var objektiv videnskab, men hans eget begavede bud på en samlet forståelse af den danske udvikling.

Det bærende led i det arupske helhedssystem (og her følger jeg E. Ladewig Petersens fremstilling) er det menneskelige samfunds arbejde for vækst og velfærd, ikke i indbyrdes eller gruppevis konfrontation, men netop fremfor alt i samarbejde. De til enhver tid bestående sociale og politiske organisationsformer anskues som afspejlinger af bestående økonomiske strukturer: de formelle samfundsrammer som den ideologiske formalisering og legitimering af de dominerende interesser. Dynamikken i væksten finder Arup i udefra kommende impulsers stimulerende virkninger, enten i form af materielle impulser (fremfor alt ædelmetalimportens betydning som vækstfaktor) eller i form af overlegne kulturimpulser, overlegne dyrkningsformer, handelsformer osv. De to hovedelementer bindes sammen i det spændingsfelt, hvor de mødes i frugtbar vekselvirkning og vækst. Omkring hele motivets betoning af milieuets og omgivelsernes betydning for menneskets arbejde opbygges de kollektive strukturer, sociale, politiske og administrative, men også erhvervsmæssige, om den givne grundstruktur.

Det blev til et samlet billede af det danske samfunds udvikling, bygget i allerhøjeste grad på en udviklings- og fremskridtstankegang. En tankegang, der i virkeligheden allerede blev anfægtet kort efter udgivelsen af 2. bind, da Poul Nørlund i 1936 publicerede Trelleborg udgravningerne. Et arkæologisk fund, der vidnede om en stærk kongemagt allerede i Vikingetiden. I sin overordnede ramme så dispositionen således ud:

Første Bog: Land og Folk til 1282.

Menneskene til vor tidsregnings begyndelse.

Landsbyen 1-1060

Øvrigheden 1060-1282

Anden Bog: Stænderne i Herrevælde. 1282-1624.

Kongen 1282-1412

Borgeren 1413-1523

Herremanden 1523-1624

Tredie Bog: Stænderne i Kongevælde. 1624-1830.

Embedsmanden 1624-1720

Greven 1720-1788

Bonden 1788-1830

Fjerde Bog: Samfundet.

Grundloven 1830-1872

Ministeriet 1872-1901

Rigsdagen 1901-

Når dette er sagt om strukturen i *Danmarkshistorien*, må det i samme åndedrag understreges, at Erik Arup ikke på nogen måde var "ren" strukturhistoriker. Han interesserede sig i høj grad for det politiske spil og de involverede personer, ja rent faktisk var det *politisk* historie, han ville skrive: "Jeg stillede mig da snart på det standpunkt, at min skildring af det danske folks historie måtte være overvejende politisk: den måtte medtage alle de forhold, men også kun dem, der fik en politisk betydning", og "Jeg skriver fortrinsvis alene politisk historie", skrev han bl.a. som svar på kritikken.

Det billede af Danmarks historie, der her er skitseret, var imidlertid også et billede, der aldrig blev tegnet færdigt. Kun de to første bøger udkom, mens Arup levede, i 1925 og 1932, en del af tredie bog blev udgivet posthumt i 1955, til resten forelå der kun spredte forarbejder. Det var altså kun Danmarks middelalder og reformationstiden, Arup kom til at behandle på synthesesniveau. Den nyere og nyeste tids historie, som Arup med hele sin baggrund skulle have haft alle forudsætninger for at analysere, nåede han aldrig. Det blev kun til nogle stærkt polemiske artikler (indirekte rettet mod Aage Friis), og den sene Hørup-biografi, der trods alt kun var en torso. De tre af artiklerne behandlede konflikter i den danske magtelite i 1760-erne, centreret om Bernstorff og Moltke. Den fjerde og sidste (1928) var: *David og Hall. Krisen i Danmarks Historie 1863*.

Karakteristisk for disse artikler er, at Arup her kombinerer sin sikre politiske sans med sine fremragende kildekritiske evner og derved når frem til overraskende nye og provokerende resultater. Samtidig er der tale om programartikler i den forstand, at han både eksplicit og gennem sine kritiske analyser retter en sønderlemmende kritik mod de historikere, der hidtil har behandlet den nyere tids historie, fordi de efter hans mening ikke anvender samme højtudviklede kildekritiske principper som middelalderhistorikerne. Men artiklerne er *punktanalyser* - af ganske vist centrale - personkonflikter: De viser, hvordan han ideelt forestillede sig behandlingen af Danmarks nyere politiske historie, men derigennem giver de måske også et fingerpeg om de problemer, han måtte løbe ind i, når han i en sammenhængende fremstilling skulle håndtere hele det overvældende moderne kildemateriale

efter sine radikale kildekritiske principper. Povl Bagge har derfor med stor ret stillet spørgsmålet, "om det kan tænkes, at det ikke alene var bitterhed over kritikken, der standsede arbejdet på Danmarkshistorien?"

Det karakteristiske ved Arups *Danmarkshistorie* var ikke alene en samlet vision af samfundets udvikling, men det, at Danmarkshistorien var tænkt som et traditionsopgør, en *revision* af hele den hidtidige historieskrivning. Den revision, der nok på nogle punkter var indledt, men langt fra gennemført af de otte forfattere til *Danmarks Riges Historie*. Og en revision, der i følge hele Arups metodiske program, måtte være bygget helt igennem på kildestudier, og med levn ikke beretninger som det bærende i strukturen. Dette måtte for Første Bogs vedkommende bl.a. omfatte et opgør med Saxo som den centrale kilde til Danmarks tidlige historie, et opgør der i 1911 var indledt af hans nære ven Lauritz Weibull i Lund. Og et opgør, der ramte centrale elementer i den konservative nationale historieskrivning.

Men traditionsopgøret fik tillige en særlig Arupsk farve, fordi han gennemførte det helt tilbunds, hensynsløst og uden pietet: kongerne mistede deres tilnavne og fik numre i stedet, kanslerregeringer tog over, og håndfæstningen i 1282 blev et systemskifte. Absalon blev nedvurderet og erstattet af Bjørn fra Suserup som danmarkshistoriens egentlige helt. Ingen ting var til at genkende, nationale myter måtte vige for diskussion af landbrugsstruktur og skyldtaksation. Og det hele var fremført i en absolut og kategorisk stil, der ikke levnede læseren mulighed for at finde præmisserne for de ofte dristige theser og skarpe domme. Det var provokerende. Hertil kom så, at programmet i realiteten var praktisk uigennemførligt. Ingen - heller ikke Erik Arup - kunne beherske hele kildematerialet, også han måtte skyde genveje, f.eks. ved at solidarisere sig med kildemateriale, der i samtiden gik imod den sejrende part. Roskildekrøniken overfor Saxo er et eklatant eksempel: Arup foretrækker her een beretning frem for en anden, og han foretrækker den, bl.a. fordi den giver mulighed for et traditionsopgør.

Første bind udkom i 1925 og blev et brag af en bog. Kritikken var massiv, både metode og helhedssyn blev forkastet, og i kritikken deltog ikke alene fagfæller, men også konservative litterater som Henning Kehler og Harald Nielsen. Netop dette er vel et vidnesbyrd om, hvor dybt traditionsopgøret rakte. Der var dog een af kritikerne, der så, hvad det hele handlede om. Det var Poul Nørlund, der i sin anmeldelse i *Tilskueren* bl.a. skrev: "Arup er i sin forskning ikke nybygger og grundlægger i samme forstand og udstrækning som f.ex. Johs. Steenstrup og Kr. Erslev, der bægge har været banebrydende på områder, der hidtil har ligget hen... Hans egentlige indsats ligger mindre i den første bearbejdelse af kildematerialet end i tilrettelæggelsen deraf, i problemstillingen... Danske historikere har hidtil med megen varsomhed betrådt denne vej i erkendelse af vanskelighederne og

farerne. De har lagt hovedvægten på en kritisk sortering af kilderne, men iøvrigt følt sig bundet af dem... Arups forhold til kilderne er derimod meget mere suverænt. Han lader sig ikke passivt sin opfattelse påtvinge af dem, det er ham selv, der er den aktive, som stiller spørgsmålene, hvorpå kilderne må svare, hvis de kan, - og hvis de ikke kan, er han forøvrigt ikke bange for selv at give svaret udfra sit skøn og sine synspunkter. I denne aktive form for historieskrivning ser jeg især det nye og betydningsfulde ved professor Arups bog, men tillige noget i høj grad problematisk. Det er klart, at alt kommer til at afhænge af, om forfatterens synspunkter har gyldighed og bærekraft, og herom vil meningerne i det foreliggende tilfælde dele sig stærkt efter folks sympatier... Men dens værdi som videnskabelig indsats er væsentlig uafhængig deraf. Et ensidigt synspunkt kan rumme en stor sandhed, der kan give nye, friske og frugtbare arbejdshypoteser, og der er ikke tvivl om, at Arups Danmarkshistorie har angivet den retningslinje, som forskningen vil komme til at arbejde efter i de kommende åringer... På den anden side vil jeg ikke nægte, at just denne talentfulde bog, med dens tårne af formodninger, hypoteser og kombinationer, kan gøre én betænkelig og svimmel... behandles vor historie efter de samme principper med blot lidt mindre talent og blot lidt ringere indsigt, vil det være forfærdeligt".

Hvis Erik Arup havde været englænder eller amerikaner, ikke dansker, ville hans bog være blevet betragtet som en stimulerende synthese, der nok ville have affødt kritik, men også modsyntheser. Hans kolleger nøjedes med det første, det blev hans elever, der kom til at tage sig af det sidste, men det var på længere sigt. I første omgang betød bogen, at Arup blev yderligere isoleret i det danske historikermilieu. Andet bind fulgte i 1932, og modtagelsen var den samme. Til gengæld blev bogen mange år senere og indtil 1971 obligatorisk lærebog for historiestuderende ved Københavns Universitet.

Erik Arup svarede aldrig offentligt på kritikken, tværtimod gik han til fornyet angreb på traditionen i det nye tidsskrift *Scandia*, som hans ven og kampfælle Lauritz Weibull startede i Lund 1928. Men han efterlod sig to - posthumt udgivne - refutationer, der kaster lys over både hans arbejdsform og hans hensigt med bogen. To refutationer, der hvis de var blevet offentliggjort, kunne have afklaret mange ting i debatten, og måske gødet jorden for modtagelsen af 2. bind.

I den ene af disse refutationer, *Redegørelse for min Danmarkshistorie*, der var tænkt som en aviskronik, skriver han bl.a. om, hvorfor han ikke fremkom med nogen fortale, og hvorfor han valgte den absolutte stil: "Når man så længe og så alvorligt har arbejdet med en bog af denne karakter, bliver man til slut, når man skal til at udsende den, helt usikker med hensyn til, hvorledes den vil blive optaget, forstået og betragtet af læseverdenen. Det man kan sige i en fortale, er måske helt overflødigt, tager måske frem

have været en af de hårdeste kritikere af *Danmarkshistorien*. Men det er i hvert fald sikkert, at Arup nu mere end nogensinde følte sig alene, trods Weibulls opmuntrende breve.

Venskabet med Lauritz Weibull strakte sig tilbage til begyndelsen af århundredet, hvor de begge studerede lübske arkiver, og siden udviklede det sig til et varmt både personligt og fagligt fællesskab. De kom sammen privat, Øresund var ingen hindring, og de følte sig begge i opposition til den herskende historieopfattelse, skønt de i virkeligheden var meget forskellige: Arup var synthetikeren, mens Weibull førte den stringente dissektionskniv. I 1928 startede Lauritz Weibull tidsskriftet *Scandia*, til hvis første bind Arup, som tidligere nævnt, bidrog med artiklen om *David og Hall*. Denne artikel førte til et voldsomt angreb fra Vilhelm la Cour, der gik i rette med Arups syn på historieskrivningen om Danmarks nyere historie, der vel først og fremmest var rettet mod Aage Friis: "Det 18. aarh.s Danmarks historie er alene skrevet på historikernes skøn over de mangfoldige beretninger, der foreligger, men som, når de ikke er kritisk behandlede enkeltvis, kun giver et meget løst omrids af landets virkelige historie i den tid". Netop i 1937 var denne konflikt igen tilspidset, fordi Arup i 1936 havde givet den udslaggivende stemme imod la Cours ansættelse i det professorat, der blev ledigt efter Aage Friis' afgang. Og da det derefter ikke lykkedes la Cour at blive kaldet til et professorat i Århus, blev Erik Arup atter involveret i en strid, hvor personlige, faglige og politiske modsætninger var viklet ind i hinanden, men denne gang endte striden med en injuriersag for Helsingør ret, som Arup hverken tabte eller vandt. Det var i 1938.

Aksel E. Christensen har om dette skrevet, at herefter kom arbejdsglæden ikke tilbage, men alligevel udgav Arup i 1941 en biografi af Viggo Hørup i hundredåret for hans fødsel. Det er ikke en stramt komponeret fremstilling, som vi kender fra Arups tidligere arbejder, lange passager optages af citater fra Hørups egne skrifter, men alligevel er den måske et slags testamente fra Arups hånd: Den er hans fremstilling af Danmarks udvikling i netop den periode, han havde alle de bedste forudsætninger for at beskrive - med Hørup som medium. Når man læser den, kunne man have ønsket, at det var her, og ikke i Danmarks Middelalder, han havde lagt sit livsværk. Tænk hvis vi havde fået den provokerende radikale danske samtidshistorie i mellemkrigstiden, der kunne have rusket op og trukket grænser! Så havde debatten måske været mindre personlig og mere klart politisk, og historieskrivningen om det moderne Danmark ville have fået det incitament, som nu blev middelalderhistorien til del.

Måske skal bogen også læses som en slags sidste bind til den danmarkshistorie, han nu definitivt havde opgivet at fuldende. Den er i hvert fald en slags "kommen hjem" til *Danmarkshistorien*, for hvad enten det er

oprindelig inspiration eller senere identifikation, finder vi her kernen til Arups egen historieopfattelse: "Ja, her er det Hovedformål, som Hørup i Forberedelsens og Eftertænkningens unge Aar fandt det tillokkende og frugtbart at arbejde for. En Opgave af afgørende Betydning for dansk Kulturudvikling, og hvis heldige Løsning beroede på, om den danske Bonde virkelig var egnet til at danne Kernen i et sådant "rationelt Demokrati", et bevidst og fornuftsbestemt Demokrati, således som det dengang fandtes i andre Lande. Det ahang alene af, hvorledes den danske Bonde selv tænkte i 1860'erne. Det var derfor det Spørgsmål, Hørup måtte stille sig selv lige fra først af, men som han i Aarenes Løb Gang på Gang måtte tage frem til ny Betragtning. Han var sikrest i sit Svar, da han første Gang stillede sig Spørgsmålet; han var dengang tilbøjelig til at mene, at Bondens Tankegang i det store og hele faldt så temmelig sammen med hans egen. Som Aarene gik, kom han mere i Tvivl; og da han 1901 for sidste Gang tager Spørgsmålet frem, er han blevet så uvis om Svaret, at han endog, hvad der er højst usædvanligt hos ham, anmoder den historiske Forsker om Hjælp." - Det blev Arups livsopgave at give dette svar.

Hørup-bogen kom i 1941, og da var Danmark besat. Den radikale anti-militarisme Hørup og - Arup stod for, var anfægtet. Og der er ingen tvivl om, at krigen isolerede Arup fra de studenter og tidligere elever, der hidtil havde været hans trofaste kampfæller: med sit radikale, anti-nationalistiske syn forstod han ikke modstandsbevægelsen. Hertil kom så personlige sorger, Arup havde en søn, der ved krigsudbruddet befandt sig i Østen, forbindelsen var nu afbrudt og uvisheden stor. "Ja, det har været for os meget haarde og alvorlige Aar, og det er vanskeligt nok at komme over paa Livets Lysside igen," skrev han i august 1945 til Lauritz Weibull.

Inga Floto

LITTERATUR

ERIK ARUP: Danmarks Historie I-II, H. Hagerups Forlag 1925 og 1932. Uændret fotografisk optryk Gyldendal 1961.

- Danmarks Historie III, udgivet af Aksel E. Christensen, J.H. Schultz Forlag 1955. Heri er også aftrykt: Redegørelse for min Danmarkshistorie, samt udgiverens efterskrift med oplysning om manuskriptforlægget.
- Udvalgte Afhandlinger og Anmeldelser I-II, med Indledning af Aksel E. Christensen, Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie 1977. Heri findes også Arups hidtil utrykte: Gendrivelse af mine Kritikere i Historisk Tidsskrift 1925.

Nekrologer

- C.O. BØGGILD-ANDERSEN i Oversigt over Videnskabernes Selskabs Virksomhed 1951-52.
AKSEL E. CHRISTENSEN i Festskrift udgivet af Københavns Universitet nov. 1952.
AKSEL E. CHRISTENSEN i Historisk Tidsskrift, II. r. III, 1952.
LAURITZ WEIBULL i Scandia XXI, 1952-53.

Historiografiske afhandlinger

- ROLF TORSTENDAHL: Källkritik og vetenskapssyn i svensk historisk forskning 1820-1920, Stockholm 1964.
GÖRAN B. NILSSON: Om det fortfarande behovet af källkritik, (Svensk) Historisk Tidsskrift 1973,2.
JENS CHR. MANNICHE: Tysk-kritisk skole og fransk-kritisk skole. Et bidrag til studiet af historieteoretiske synspunkter i Danmark. Historisk Tidsskrift 75,1. 1975.
BIRGITTA ODÉN: Lauritz Weibull och forskarsamhället, Lund 1975.
POVL BAGGE OG AKSEL E. CHRISTENSEN i Linier i dansk historieskrivning i nyere tid, Kbh. 1976.
HANS KRÜGER LARSEN: Erik Arup. En historiografisk undersøgelse af Arups videnskabs- og historiesyn 1903-1916. Odense 1976.
INGA FLOTO: 60'ernes dilemma. Noget om at skrive historie. Fortid og Nutid XXVI, 1976.
KRISTOF K. KRISTIANSEN OG JENS RAHBK RASMUSSEN: Brud eller kontinuitet i dansk historievidenskab. Fortid og Nutid XXVI, 1976.
HANNE ERIKSEN m.fl.: Dansk historievidenskabs krise. En undersøgelse af dansk historievidenskabs tradition. Odense 1977.
E. LADEWIG PETERSEN: Omkring Erik Arup: Struktur og grænser i moderne dansk historieforskning. Historisk tidsskrift 78, 1978.
JENS HENRIK TIEMROTH: Erslev - Arup - Christensen. Et forsøg på en strukturering af en tradition i dansk historieskrivning i det 20. århundrede, Kbh. 1978.
INGA FLOTO: Erik Arup og hans kritikere. Historisk Tidsskrift 78, 1978.
AKSEL E. CHRISTENSEN: Erik Arup i Dansk Biografisk Leksion, 1979.
KAI HØRBY i Københavns Universitet 1479-1979. Bind X, Kbh. 1980.

Ordning og registrering

Ved afleveringen til Håndskriftafdelingen forelå Erik Arups arkiv i fire store hovedgrupper: 1. breve, indsat i en snes store dokumentordnere, 2. manuskripter, 3. mapper eller chartequer - ca. 200, mest i kvart, resten i stor folio - dels med optegnelser og samlinger til manuskripter, dels med materiale til Erik Arups øvrige virke som universitetsprofessor og historiker, og endelig 4. avisudklip suppleret med et mindre antal tryksager, især korrektur og særtryk.

På enkelte af de nævnte dokumentordnere var anført den periode, brevene dækkede, men i øvrigt var de indsat uden noget egentligt system. I den foreliggende registratur er brevene registreret i *hovedgruppe I* i alfabetisk rækkefølge opdelt i breve til Erik Arup fra personer (I.2.) og institutioner (I.3.) og tilsvarende: breve fra Erik Arup til personer (I.6.) og institutioner (I.7.), hvortil kommer undergruppe I.4.: breve modtaget af Erik Arup ved særlige lejligheder, fortrinsvis med reaktioner på hans publicerede arbejder, men også i forbindelse med personlige mærkedage. Brevene i denne gruppe er henlagt alfabetisk under den aktuelle anledning med angivelse af samlet antal, men ikke særskilt registreret. Endelig findes en lille gruppe familiebreve (I.1.) og breve fra andre til andre end Erik Arup (I.8.). I grupperne I.1., I.2., I.6. og I.8. er brevskriversnes respektivt brevmodtagernes fulde navn søgt anført med fremhævelse af kaldenavn ligesom deres stilling og/eller virke er søgt angivet i I.2., I.6. og I.8. I samtlige grupper er endelig også angivet begyndelses- og slutår for de ind- og udgåede breve og i parentes antal.

I *hovedgruppe II* er anbragt en lille samling personalia, mens Erik Arups manuskripter er registreret i *hovedgruppe III* inddelt i publicerede (III.A.), ikke publicerede (III.B.) og samlinger (III.C.) og med angivelse af, hvorvidt de forefindes i hånd- eller maskinskreven version eller begge dele. For de publiceredes vedkommende er tillige anført trykkested. I III.A. indgår også samlinger og forarbejder til publicerede manuskripter, mens der til forskel herfra i III.C. alene er medtaget samlinger, der ikke har resulteret i trykte arbejder. Manuskripter er som hovedregel betragtet som upublicerede, såfremt de ikke indgår i bibliografien over Arups produktion i: *Erik Arup. Udvalgte afhandlinger og anmeldelser I-II*, Kbh. 1977, ved Aksel E. Christensen.

De oven for nævnte mapper indgår i betydeligt omfang i hovedgrupperne IV og V. Mapperne var ved afleveringen ikke indplaceret i noget system, hvor-

for også den rækkefølge, de er ordnet efter i registraturen, er et resultat af gennemgangen af arkivet. I *hovedgruppe IV*: Universitetsvirksomhed er registreret materiale i forbindelse med Erik Arups funktioner som professor: bedømmelse af disputatser og prisopgaver, besættelse af professorater og docenturer, medvirken i diverse faglige udvalg og kommissioner, undervisning m.v. I *hovedgruppe V* er i tilknytning hertil registreret det materiale, der udspringer af Erik Arups medlemskab af forskellige videnskabelige selskaber og foreninger. Registreringen er i begge grupper summarisk: det væsentligste er fremhævet, resten karakteriseret i almindelighed. I mange af sagsmapperne indgår breve til Erik Arup, i nogle tilfælde også hans svarbreve i udkast eller kopi. En registrering af disse breve ville givetvis have været nyttig, men er ikke gennemført af ressourcemæssige årsager. Særligt må opmærksomheden her henledes på Erik Arups korrespondance med Lis Jacobsen, der for størstedelens vedkommende skal søges under signatur V.5.a.: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Diplomatarium Danicum.

I *hovedgruppe VI* er registreret papirer vedrørende de nordatlantiske områder Island, Grønland og Færøerne i tilknytning til Erik Arups medlemskab af Dansk-Islandsk Nævn, Dansk-Islandsk Forbundsfond og Den Arnamagnæanske Stiftelse samt af hans funktion som den danske regerings historisk sagkyndige i striden med Norge om Østgrønland ved Haag-domstolen. Papirer, der ikke eller kun med vanskelighed har kunnet anbringes andre steder, er registreret i *hovedgruppe VII*: Varia, herunder også optegnelser fra tidlig ungdom og udkast og optegnelser til ikke afsendte breve, artikler og betænkninger m.v. fra 1930'erne. Endelig findes i *hovedgruppe VIII* avisudklip vedrørende bl.a. Arups værker og hans person.

For fuldstændigheds skyld bør endelig afsluttende nævnes, at der ved begyndelsen af arbejdet med nærv. registratur forelå en detailregistrering på sedler foretaget af prof. Aksel E. Christensen og dav. cand. mag. Troels Dahlerup over 3. bd. af Danmarkshistorien og dele af det ovennævnte chartequess- eller sagsmappemateriale. Den her fremlagte registrering er imidlertid foretaget uafhængigt af dette materiale.

Theatrum anatomicum: Er det kongernes overvurderede betydning i danmarkshistorien, forelæsningsen gælder? - (Erik Arups arkiv: II. Personalia)

I. Breve

1. Familiebreve (1 kps.)
2. Breve til Erik Arup fra andre personer (6 kps.)
3. Breve til Erik Arup fra institutioner (1 kps.)
4. Breve til Erik Arup ved særlige lejligheder (1 kps.)
5. Breve til Erik Arup fra ikke identificerede personer (12 br.)
6. Breve fra Erik Arup til andre personer (1 kps.)
7. Breve fra Erik Arup til institutioner (1/2 kps.)
8. Breve fra andre til andre end Erik Arup (1/2 kps.)

Brevskriverliste til I.1.

Clara Arup, f. Sanny Dahl, hans kone, til Erik Ipsen Arup, 1933 (6)

Niels Dahl Arup, deres søn, til forældrene, 1932-41 (3)

Heinke Dahl Arup, deres datter, til forældrene, 1931-37 (12)

Malvina Cathrine Ipsen, g. Arup, hans mor (Muddi), til Erik Ipsen Arup, 1921-33 (5)

Hilleborg Ipsen Arup, hans søster (Hille), til Erik Ipsen Arup, udat. (2)

Selma Ipsen Arup, hans søster, til Erik Ipsen Arup, udat. (1)

Leif Arup, hans fætter, til Erik Ipsen Arup, 1936 (1)

Erik Ipsen Arup til Leif Arup, 1936 (1)

Hilleborg Ipsen Arup, g.m. Roger Henrichsen, til Malvina Cathrine Ipsen, hendes mor, udat. (1)

Johannes Arup, hans fabror, til Erik Ipsen Arup, 1901 (1)

Børge Roger Henrichsen, hans nevø, til Erik Ipsen Arup, 1929 samt udat. (2)

Gudmund Roger Henrichsen, hans nevø, til Erik Ipsen Arup, 1932-41 (3)

Ketty og Martin Paludan-Müller, forældre til Gerda, g.m. Niels Dahl Arup, til Clara og Erik Ipsen Arup, 1933-34 (3)

Clara Arup til Malvina Cathrine Arup, hendes svigermor, 1912 (1)

Breve til Clara Arup, bl.a. fra Elisabeth Ahlefeldt-Laurvig, f. Danneskiold-Samsøe, Edvard Bull, Einar Otto Gelsted og Dóra Þórhallsdóttir Ásgeirsson, 1930-46 samt 2 udat. (9)

Brevskriverliste til I.2.

- Abrahamsen, Erik Schack Olufsen, musikhistoriker, 1920 (1)
Adler, Ada Sara, klassisk filolog, 1940 (1)
Afzelius, Adam Gustaf, historiker, 1933-38 samt udat. (3)
Ahlefeldt-Laurvig, Elisabeth, f. Danneskiold-Samsøe, grevinde, 1932 (1)
Ahlefeldt-Laurvig, Kai Frederik Sophus, greve, cand. jur., 1944 (1)
Albeck, Christian Victor Heinrich, læge, 1929 (1)
Alkjær Mogensen, Eiler, reklamekonsulent, 1934 (1)
Almquist, Helge Knut Hjalmar, sv. historiker, rigsarkivar, 1922 (1)
Amtoft, Søren Kristian, cand. mag., 1939 (1)
Andersen, Caroline Emilie, arkivar, 1930-34 samt 4 udat. (8)
Andersen, Jacob, fuldmægtig, 1915 (1)
Andersen, Jacob, overpostinsp., 1927-33 (2)
Andersen, Johannes Oskar, kirkehistoriker, politiker, 1920 (1)
Andersen, Vilhelm Rasmus Andreas, litteraturhistoriker, 1934 (1)
Andersen, Aage H., kvartermester i flåden, 1932 (1)
Appel, Jacob Christian Lindberg, højskoleforstander, politiker, 1929 (1)
Arens, Ilmar, ty. dr. jur., 1947-50 (2)
Arhnung, Jens Otto Roepstorff, historiker, 1922-38 (9)
Arildsen, Skat, teolog, 1936 (1)
Arnfred, Jens Therkelsen, højskoleforstander, 1934 (2)
Arnórsson, Einar, isl. minister, jurist, historiker, 1918 (1)
Ásgeirsson, Dóra Þórhallsdóttir, g.m. isl. minister, senere præsident Ásgeir
Ásgeirsson, 1934 (1)
- Babendererde, Paul, ty. dr., 1934 (2)
Bach, Erik Harald, historiker, 1944 samt udat. (2)
Ballin, Max Adolph, industridrivende, 1915-17 (2)
Bárðarson, Guðmundur (Guðmundsson), isl. adjunkt, 1930 (1)
Berlin, Knud Kugleberg, jurist, 1917-32 (2)
Bernhoft, Herman Anker, diplomat, 1909 (1)
Bertelsen, Hans Henrik August, nord. filolog, undervisningsinsp., 1915 (2)
Berthelsen, Sophus, godsinspektør, sagfører, 1928 (1)
Beyschlag, Siegfried, prof., dr. phil., Erlangen, 1951 (1)
Bierfreund, Lorentz Christian Theodor, litteratur- og kunsthistoriker,
1905 (1)
Bjarnason, Þorleifur (Jón), isl. lektor, lærebogsf. 1934 (1)
Anm.: Vedlagt brev fra den no. historiker P.A. Munch dat. 11/8 1846
(el. 1856) omhandlende det slesvigske spørgsmål (fransksprg.)
Bjerregaard, P., 1916 (1)

Bjørnbo, Axel Anthon, matematikhistoriker, bibliotekar, 1909 (1)
 Björnsson, Sveinn, isl. gesandt og minister i Danmark, 1934 samt 3 u.å. (5,
 heraf 3 middagsinvitationer)
 Bloch, Marc, fr. historiker, 1929 (1)
 Blöndal, Björg (Karítas) Þorláksdóttir, isl. dr. phil., 1917-18 (2)
 Bojsen, Frederik Engelhardt, politiker, højskoleforstander, 1905-19 (3)
 Bonnesen, Merete, journalist, 1946 (1)
 Borgbjerg, Frederik Hedegaard Jeppesen, politiker, 1929-35 (2)
 Brandes, Carl Edvard Cohen, minister, kritiker, 1914-30 (4)
 Brandes, Georg Morris Cohen, kritiker, 1921 (1, takkekort)
 Bredsdorff, Morten Lunn, seminarirektor, 1928 (1)
 Brekkan, Fr. Asmundsson, redaktør, 1927-28 (2)
 Brix, Hans Nicolaus, litteraturforsker, kritiker, 1930-36 (3)
 Bro-Jørgensen, Jens Olav, historiker, arkivar, 1934-36 (2)
 Broholm, Hans Christian, arkæolog, 1937 (1)
 Brüel, Erik, jurist, 1932 (1)
 Brøndum-Nielsen, Johannes, nord. filolog, 1937 (1)
 Buhl, Vilhelm, finans- og statsminister, 1942 (1, takkebrev)
 Bull, Edvard, no. historiker, 1932 (1)
 Byrdal, Henri Christian Valdemar, jurist, 1900-08 (2)
 Bøggild, Johannes Erhardt, gesandt, generalkonsul, 1919-23 (6)
 Bøggild-Andersen, Carl Olaf, historiker, 1938-46 (2)
 Bøgholm, Karl, redaktør, politiker, 1928-37 (3)
 Bøgholm, Niels Hansen Petersen, filolog, 1933 samt udat. (2)

 Carlsson, Carl Einar Teodor, sv. historiker, 1932 (1)
 Cavling, Paulus Henrik, journalist, forfatter, 1905 (1)
 Cheyney, Edward Potts, am. historiker, 1905 (2)
 Christensen, Aksel Erhardt, historiker, 1943-44 (2)
 Christensen, Carl Andreas, redaktør, historiker, 1934-43 (4)
 Christensen, Christian Villads, historiker, arkivar, 1908 (1)
 Christensen, William, historiker, arkivar, 1904 (1)
 Christiansen, Tage Ejler, historiker, 1938-47 (2)
 Christoffersen, Aase Anna Solvejg Grosz, teolog, oversygeplejerske, 1936 (1)
 Clausen, Hans Victor, historiker, 1921 (1, takkekort)
 Clément, Charles Adolphe Antoine, ingeniør, 1921 (1)
 Colding, Poul Marius Petresch, historiker, 1936 (1)

 Dahl, Frantz Johannes, juridisk forf., departementschef, 1917 (1)
 Dahlerup, Karl Verner Hornemann, nord. filolog, 1914-29 (3)
 Danstrup, John Kristian Thorvald, redaktør, historiker, 1940-43 (2)
 Davidsen, Aage Immanuel, lektor 1934 (1)

Drachmann, Anders Bjørn (Asbjørn), filolog, 1915-33 (5)
 Ejwertz, Axel, Laholm, Sverige, 1939 (1)
 Ellehauge, Martin Olaf Marius, forf., heraldiker, 1942 (1)
 Ellekilde, Hans Lavrits, folkemindeforsker, 1931 (1)
 Engell, Paul, dansk-amerikaner, Washington: oversætter og lærer m.m. 1937 (1)
 Engelstoft, Povl, historiker, redaktør 1930 (2)
 Erslev, Kristian Sophus August, historiker, rigsarkivar, 1905-28 (16)
 Faber, Harald Nicolai, statskonsulent, 1923 (1)
 Faber, Knud Helge, læge, 1930-34 (3)
 Fabricius, Knud Frederik Krog, historiker, 1917-36 (9)
 Feilberg Jørgensen, Anders Hørlyk, rektor, 1935 (1)
 Fellman, Arno, fi. phil. magister, 1937 (2)
 Fink, Troels Marstrand Trier, historiker, 1940 (1)
 Flindt, Henrik Emil, oberstløjtnant, 1926 (1)
 Fontenay, Frank le Sage de, historiker, gesandt, 1912-34 (10)
 Fowler, G. Herbert, eng. historiker, 1933 (1)
 Fraenkel, Arnold Sigfred Christian Thorald Julius, politiker, øko. skribent, 1933-34 (2)
 Fridericia, Hilmar, 1912 (1)
 Fridericia, Julius Albert, historiker, 1900-12 (14)
 Friediger, Moses Samuel (Max), overrabbiner, 1933 (1)
 Friis, Astrid, historiker, 1921-44 (25)
 Friis, Aage, historiker, 1908-44 (47)
 Funk, Charles E., am. journalist, 1934 (1)
 Fussing, Hans Hinrichsen, historiker, 1937 (1)
 Fønss, Povel Viggo, vicefor (Studentergården), universitetssekr., 1932 (1)
 Galster, Jørgen Georg Castonier, numismatiker, museumsinsp., 1925 (1)
 Gay, Vitus Paul, historiker, og Else Marie G., 1930-36 (2)
 Gelsted, Einar Otto, forf., 1938 (1, brevkort)
 Glarbo, Severine Caroline Henriette (Henny) Lytzen Nielsen, arkivar, udat. (2, heraf 1 takkekort)
 Gram, Richard Severin, dommer, 1934 (1)
 Grønning, L., Slangerup, 1916-21 (3)
 Guðmundsson, Barði, isl. rigsarkivar, politiker, 1929-30 (3)
 Guðmundsson, Valtýr, isl. politiker, prof. i isl. sprog og litteratur, 1922 (1)
 Hage, Christopher Friedenreich, minister, grosserer, udat. (1, middagsinvitation)

Hallgrímsson, Hallgrímur (Sigursteinn), isl. bibliotekar, 1919-22 (4)
 Hammerich, Louis Leonor, germanist, 1928-32 (2)
 Hannesson, Pálmi, isl. rektor, 1929-31 (2)
 Hansen, Gunnar, cand. mag., 1933-43 (2)
 Hansen, Holger, landsarkivar, 1922-38 (3)
 Hansen, Niels, cand. mag., 1938-39 (2)
 Hansen, Paul-Erik, historiker, 1942-46 (9)
 Harboe, Erik Immanuel, jurist, 1916 (1)
 Hasle, Henning, minister, advokat, 1936 (1)
 Hassing, E., 1926-35 samt udat. (3)
 Hassing, Henriette, 1931-40 (2)
 Hassø, Arthur Gerhard, arkivar, historiker, 1941 (1)
 Haupt, P.H., red., oversætter, 1927 (1)
 Heilbuth, Paul Herman, direktør, 1919 samt udat. (2)
 Henningsen, Sven Frederik Valdemar, historiker, 1937 (1)
 Henrichsen, Carsten Lykke, cand. mag., 1922 (2)
 Hermansen, Gustav Ingemann, filolog, 1935 (1)
 Hermansen, Herman, overportør, 1930 (1)
 Holm, Peter Edvard, historiker, 1904-09 (3)
 Holm, Holger, da. generalkonsul i Göteborg, 1933 (1)
 Holstein, Bent, lensgreve, politiker, 1934 (2)
 Hude (von der H.), Anna Sophie, historiker, 1931 (1, takkekort)
 Husum, Holger Müller, sognepræst, 1942 (1)
 Hvidt, L.N., kgl. dispachør, 1942 (1)
 Hvidtfeldt, Johan Eriksen, rigsarkivar, 1934-37 (3)
 Høffding, Hans Julius, historiker, 1905-33 (6)
 Høffding, Harald, filosof, 1921-31 (3)
 Høirup, Johannes Kristian Marius Nielsen, skoleinsp., 1934 (1)

Jacobsen, Jacob Peter, filolog, historiker, 1914-16 (4)
 Jacobsen, Jørgen-Frantz, forf., journalist, 1936 (1)
 Jacobsen, Elisabeth (Lis), nord. filolog, 1920-33 (4)
 Jannesson, Heini, isl. lærer, 1934 (1)
 Jarlund, Jens Peder Christian, overlærer, 1933 (1)
 Jensen, Hans Martin Harald, historiker, 1936-38 (9)
 Jensen, Johannes Vilhelm, forf., 1948 (3)
 Jensen, Karen, stud. mag., 1935-36 (2)
 Jensen, Richard, journalist, 1938 (1)
 Jexlev, Thelma Mortensen, arkivar, historiker, 1943 (1)
 Joachim, C., direktør, 1925-43 (5)
 Jóhannesson, Alexander, isl. filolog, 1939 (1)

Jóhannesson, Þorkell, isl. historiker, 1933 (1)
 Johansen, Niels, 1931 (1)
 Johansen, Paul, ty. prof., 1946 (1)
 Johansen, Wilhelm Alfred, sagfører, 1931 (2)
 Jónsson, Finnur, nord. filolog, 1914-33 samt udat. (13)
 Jónsson, Jónas, isl. politiker, rektor, 1931-34 (2)
 Jónsson, Magnús, isl. politiker, teolog, 1920-21 (3)
 Jørgensen, Aksel, 1933 (1)
 Jørgensen, Ellen Sophie Rasmine, historiker, 1923 samt u.å. (2)
 Jørgensen, Alfred Harald, landsarkivar, historiker, 1932 (1)
 Jørgensen, Poul Johannes, jurist, retshistoriker, 1911-38 (2)
 Jørgensen, Ansgar Tormod, højskoleforstander, historiker, 1935-37 (3)

Kamban, Guðmundur Jónsson Hallgrímsson, isl. forf., instruktør, 1930 (1)
 Kannik, Einar Knud Pedersen, 1937 (2)
 Keilhau, Wilhelm Christian, no. statsøkonom, historiker, 1922 (1)
 Kierkegaard, Poul Edvard, lektor, 1933 (1)
 Kjær, Hans Andersen, arkæolog, 1913 (3)
 Knudsen, Johannes Henrik Vilstrup, kirkehistoriker, forstander, 1939 (1)
 Koch, Hans Harald (Hal), kirkehistoriker, 1936 (1, takkekort)
 Kongstad, Johan Kristian, tegner, bogtrykker, 1915 (1)
 Koppel, Valdemar, journalist, red., 1940-46 (4)
 Kornerup, Bjørn Stisgaard, arkivar, kirkehistoriker, 1921-41 (2)
 Krag, Oluf Christian, minister, dr. phil., 1934 samt udat. (2)
 Krag, Otto, gesandt, 1909 (1)
 Krag, R., u.å. (1)
 Krarup, Mourits Nicolai, cand. mag., 1942 (1)
 Kretschmer, Knud Frederik Vilhelm, lektor, historiker, 1945 (1)
 Kristjánsson, Kristján, isl. lærer og forf. el. antikvarboghandler, 1951 (1)
 Kristjánsson, Sverrir, isl. historiker, lærer, 1936 (1)
 Kunkel, Wolfgang, ty. prof., 1946-47 (2)
 Kyrre, Hans Peter, forf., skoleinsp., 1926-48 (2)
 Köcher, Arthur Edmund Johan, arkivar, 1925-31 (10)
 Kålund, Kv., 1914 (1)
 Kaalund-Jørgensen, Frederik Christian, statsskolekonsulent, 1930-42 (3)

Larsen, Ole Hansen, landøkonom, 1921 (1)
 Larsen, Sophie, 1926 (1)
 Larsen, Sofus Kristian, overbibliotekar, 1914-32 (2)
 Larsen, Thomas Christian, politiker, historisk forfatter, 1920 (1)
 Larsen-Ledet, Lars, journalist, afholdsagitator, 1938 (1)

Lau, Knud Valdemar Mathias, læge, 1940 (1)
 Lehmann, Alfred Georg Ludvig, psykolog, 1918 (1)
 Levison, Philip, læge, 1932 (1)
 Lindbæk, Johannes Peder, historiker, 1915-18 (4)
 Lindbæk, Sofie Aubert, g.m. Johs. L., 1919 (1)
 Lingelbach, N.E., historiker, Univ. of Pennsylvania, 1905 samt udat. (2)
 Linvald, Axel Steffensen, rigsarkivar, historiker, 1919 samt udat.
 fragment (3)
 Lorenzen, Vilhelm Birkedal, arkitekturhistoriker, lærer, 1920-36 (2)
 Lukman, Niels Clausen, folkemindforsker, 1940-45 (5)
 Lund, Carl Johan, lektor, 1917 (2)
 Lundbye, Carl Peter Casper, skoleinsp., 1938 (1)
 Lungberg, Leif, Malmö, 1936 (1)

Mackeprang, Carl Mouritz Cold, museumsdir., historiker, 1909-38 (4)
 Marstrand, Vilhelm Nikolaj, arkitekt, historiker, 1934-43 (13 samt 8 bilag)
 Mikkelsen, Peter, seminarielærer, 1945 (1)
 Møllerup, Arthur Julius William, historiker, museumsdir., 1904 (1)
 Moltesen, Laust Jevsen, historiker, udenrigsminister, 1916 (1)
 Munch, Peter Rochegune, politiker, historiker, 1905-40 (6)
 Munch-Petersen, Hans Vilhelm, jurist, 1917 (1)
 Müller, Hakon Hans Christian, cand. mag., 1919 (1)
 Müller, Sophus Otto, arkæolog, 1912-13 samt udat. (6)
 Müller, Theodor Alfred, historiker, pædagog, 1940 (1)
 Møller, Carl Andreas, departementschef, teaterchef, 1938 (1)
 Møller, Arne, præst, seminarieførstander, 1916-33 (3)
 Møller, Arnold, læge, 1902 (1)
 Møller, Christien, filolog, 1928-31 (2)

Neergaard, Niels Thomasius, statsminister, historiker, 1915-29 (2)
 Neiiendam, Jan, lektor, museumsinsp., 1933 (1)
 Neiiendam, Michael Nicolai, præst, kirkehistoriker, 1937 (1)
 Neiiendam, Robert Johannes, teaterhistoriker, 1924-32 (2)
 Nielsen, Axel Eduard Hjorth, nationaløkonom, 1920-44 (19)
 Nielsen, Hans, politiker, 1935 (1)
 Nissen, Gudrun, g. Ebbesen, cand. mag., 1930 (1)
 Norvin, Karl Peter William Johannes, filolog, historiker, 1932 (2)
 Nyrop, Michael, maskiningeniør, 1923 (1)
 Nørlund, Niels Erik, matematiker, udat. (1)
 Nørlund, Poul, museumsdir., historiker, 1936-38 samt u.å. (3)

Ohrt, Ferdinand Christian Peter, filolog, religionshistoriker, 1930 (1)
 Ólafsson, Ingibjörg, 1934 (1)
 Oldenburg, Markus Andreas, legationssekretær, 1913-14 (2)
 Olrik, Hans Thorvald, skoleforstander, historiker, 1914-21 (2)
 Olsen, Agnete, g.m. Albert Olsen, 1936-39 (2)
 Olsen, Albert Georg, historiker, 1918-48 (22)
 Olsen, Rasmus Kristian, redaktør, 1940 (3)
 Olsen, P., lærer, 1926 (1)
 Oppermann, Adolf, forstmand, 1919 (1)
 Otto, Alfred, historiker, katolsk gejstlig, 1931-37 (3)

Palsbo, Arthur, amtsforvalter, 1919 (1)
 Pedersen, Hans Henrik Christian, agrarhistoriker, statistiker, 1913-21 (3)
 Pedersen, Holger, filolog, 1918-37 (2)
 Pedersen, Jakob, 1936 (1)
 Pedersen, Jens Peder, lærer, 1939 (1)
 Pedersen, Johannes Peder Ejler, orientalist, 1931 (1)
 Petersen, Carl Sophus, bibliotekar, litteraturhistoriker, 1918-40 samt udat. (4)
 Petersen, Vilhelm, oversætter, 1925 (1)
 Plesner, Johan Frederik, historiker, 1928-38 (16)
 Plesner, Kathleen, maler, g.m. Johan Plesner, 1938 (1)
 Postan, M., eng. historiker, u.å. (1)
 Poulsen, Poul, arkivsekr. i Udenrigsmin., 1919 (1)
 Prior, W.R., 1909 (1)
 Prytz, Signe, forstander, cand. mag., 1937 (1)

Rahbeck, Paul G., 1929 (1)
 Rasmussen, Ejner, lærer, 1928 (1)
 Rasmussen, Hans, lektor, 1916-17 (6)
 Reiter, Paul Johan Stephan, psykiater, 1938 (1)
 Reventlow, Eduard Vilhelm Sophus Christian, diplomat, 1913 (1)
 Rode, Ove, journalist, politiker, 1921-32 (6)
 Roos, Karen Margrethe [Kamma] Briem, 1938 (1)
 Roose, Anders Torkel (Thorkild), skuespiller, instruktør, 1929 (1)
 Rosendal, Axel, biskop, forf., 1933 (1)
 Rubin, Marcus, statistiker, historiker, 1913-16 (2)
 Rudinger, 1912 (1)
 Rørdam, Torkild Skat, teolog, 1919-38 samt 2 udat. (7)
 Råvad, Alfred Christian Ludvig Jensen, arkitekt, forf., 1932 (1)

Saxtorph, Niels M., stud.mag., 1945 (1)
 Scavenius, Erik Julius Christian, politiker, diplomat, 1922-42 (2)
 Scheel, Otto, ty. historiker, 1925 (1)
 Schoning, Harald Oscar, docent, 1914 (1)
 Schröder, Lorenz, postkontrollør, 1928 (1)
 Schurath, Herbert, 1929 (1)
 Schütte, Gudmund, filolog, 1950 (1)
 Sehested, Andreas, læge, 1936 (1)
 Seip, Didrik Arup, no. filolog, 1940 (1)
 Sigfuss, Elsa og Einar, legatmodtagere, 1933 (1)
 Siggaard, Niels, agronom, 1936 (1)
 Skau Wogensen, Marius Oluf, jurist, 1942 (1)
 Skjerning, Herluf, redaktør, 1927 (1)
 Skov, Peter Christian, diplomat, 1920 (2)
 Skov, Sigvard Preben, museumsinsp., 1938 samt udat. (2)
 Skovmand, Roar, historiker, 1936 (1)
 Skram, Asbjørn Oluf Erik, forf., 1921-22 (3)
 Skúlason, Sigurður, isl. lærer og forf. til hist. skrifter, 1929 (1)
 Smidt, Carl Martin, arkitekt, arkæolog, 1933-36 (2)
 Stampe (Feddersen), Astrid, baronesse, kvindesagspolitiker, 1917 (1)
 Stanton, Theodor, The Carnegie Peace Foundation, New York, 1911 (3)
 Starcke, Viggo, politiker, læge, 1936-37 (2)
 Stauning, Thorvald August Marinus, politiker, 1918-33 (3)
 Steenstrup, Johannes Christoffer Hagemann Reinhardt, historiker, 1902-31
 samt 3 udat. (16)
 Stille, Arthur Gustaf Henrik, sv. historiker, 1915-19 (2)
 Struwe, Kamma Bangert, f. Rasmussen, mag. art., 1944-45, (3)
 Strömgren, Hedvig, tandlæge, forf., 1945 (2)
 Sveinbjörnsson, Jón (Hjaltalín), kabinetssekretær, u.å. (1, middags-
 invitation)
 Sæmundsson, Bjarni, isl. lærer, forsker, fiskerikonsulent, 1932 (1)

Thiset, Anders, genealog, heraldiker, 1913 (1)
 Thomsen, Anton Ludvig Christian, filosof, 1915 (1)
 Thordarson, Matth. , redaktør, 1938 (1)
 Trier, Carl Aage, lektor, dr. phil., 1912-17 (2)

Vanggard, Jens Sørensen, politiker, 1935 (1)
 Vedel, Andreas Peter, havneingeniør, 1911 (1)
 Vedel, Valdemar, litteraturhistoriker, 1911-35 (2)
 Vibæk, Jens, historiker, direktør, 1942 (1)

Vogel, W., ty. historiker, 1937 (2)

Wanscher, Vilhelm, kunsthistoriker, 1935 (1)

Wendt, Frantz Wilhelm Kjerulff, historiker, generalsekretær, 1930-32 (3)

Westergaard, Harald Ludvig, statistiker, nationaløkonom, 1916-33 (4)

Westergaard, Waldemar Christian, historiker, 1923 (1)

Weibull, Curt Hugo Johannes, sv. historiker, 1915-37 (9)

Weibull, Lauritz Ulrik Absalon, sv. historiker, 1910-47 (143)

Widding, Karl Marius, generalkonsul, jurist, 1915-36 (4)

Wiehe, Holger, da. docent i Reykjavik, 1916-20 (5)

Wieth Knudsen, Knud Asbjørn, nationaløkonom, 1933 (1)

Willerslev, Kirsten Schmeltzer, mag. art., 1944 (2)

Wisti, Folmer, direktør, kommitteret i Det Danske Selskab, 1944 (1)

Worm-Müller, Jacob Stenersen, no. historiker, 1936-37 (2)

Zahle, Carl Theodor, politiker, 1916-43 (20)

Zahle, Erik, kunsthistoriker, museumsdirektør, 1946 (2)

Zahle, Mathilde Henriette, g.m. C. Th. Zahle, 1935 (1)

Aakjær, Jeppe (Jensen), forf., 1914 (1)

Aakjær, Svend Bregendahl, historiker, rigsarkivar, 1920-32 (7)

Brevskriverliste til I.3.

Bestyrelsen for Journalistforbundet, 1925 (1)

Bestyrelsen for Universitetsundervisningen i Jylland, ca. 1932 (1)

Bianco Lunos Bogtrykkeri, 1924 (1)

Burmeister og Wain, 1918 (1)

Centralarbejdsanvisningskontoret, Kbh., 1938 (1)

Dansk Biografisk Leksikon, 1931-37 (4)

Dansk Islands Samfund, 1940 (1)

Den Danske Historiske Forening, 1927 (2)

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 1931-38 (16)

Direktionen for den grevelige Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse, 1930 (1)

Ekstrabladet, 1943 (1)

The Encyclopaedia Britannica, 1926-39 (20)

Chr. Erichsens Forlag, 1943 (1)

Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, 1914-16 (3)

Forlaget for Radioforedrag, 1937 (2)

C.E.C. Gads Forlag, 1925 (1)

Gyldendalske Boghandel, 1911 (3)
 H. Hagerups Forlag, 1911-28 (8)
 Hages Haandbog i Handelsvidenskab, 1916-26 (10)
 Handels- og Kontorist-Foreningen, 1932 (1)
 Heidelberg Universitet, 1947 (1)
 Historisk Samfund, 1933 samt udat. (2)
 Institutet for Historie og Samfundsøkonomi, 1943 (1)
 Kongelig Dansk Gesandtskab, Berlin, 1916 (1)
 Det Kongelige Danske Landhusholdningsselskab, 1918 (2)
 Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, 1933-47 (2)
 Kreditforeningen af Grundejere i København og Omegn, 1932 (1)
 Københavns Universitet, 1907-46 (12)
 Légation de la République Française en Danemark, 1933-34 (4)
 Ejnar Munksgaard, forlagsboghandler, 1929-47 (15)
 Norden. Dansk Forening for Nordisk Samarbejde, 1928 (1)
 Nyborg Turistforening, 1932 (1)
 Personale-Filmen, 1921-22 (2)
 Politiken, 1933-43 (8)
 Quod Felix [Akademisk Tidende], 1928 samt udat. (2)
 Radiotjänst, Stockholm, 1946 (3)
 Rask-Ørsted Fondet, 1930 (1)
 Rigsdagens Fællesudvalg, 1934 (1)
 George Routledge and Sons Ltd., London, 1908 (1)
 J.H. Schultz Forlag, 1947 (1)
 Skagen Fiske-Hermetik, 1935 (1)
 Statsradiofonien, 1926-49 (19)
 Studentergården, 1946 (2)
 Studenterforeningens Radikale, 1938 (1)
 Studenterforeningens Seniorat, 1928 (1)
 Studenterrådet ved Københavns Universitet, 1925 (1)
 Telefon Fabrik Automatic, 1931 (1)
 Udenrigsministeriet, 1932-37 (13, heraf 7 bilag)
 Undervisningsministeriet, 1933-46 (3)
 Universitetsbiblioteket, København, 1898 (1)

Breve til Erik Arup ved særlige lejligheder (I.4.)

- a. Studier i engelsk og tysk handels historie [disp.], 1907 (11)
- b. Udnævnelse til departementschef 1913 (14)

- c. Faderens død 1915 (5)
- d. Udnævnelse til professor 1916 (15)
- e. Kritiske Studier i nyere dansk Historie. Intermezzo. Bernstorff og Moltke. *Hist. Tidsskr.* 9. rk. II, 1921, s. 78-125 (9)
- f. Danmarks Historie I, 1925 (19)
- g. David og Hall. Krisen i Danmarks historie 1863. Kritisk studie. *Scandia* I, 1928, s. 119-78 (24)
- h. Danmarks krise 1863. *Scandia* III, 1930, s. 1-51 (13)
- i. Kristian Erslev [nekrolog]. *Københavns Universitets Festskrift* 1930, s. 157-74 (15)
- j. Danmarks Historie II, 1932 (26)
- k. Indvælgelse i Videnskabernes Selskab 1935 (13)
- l. Viggo Hørup. Et Mindeskrift i Anledning af Hundredeaarsdagen for hans Fødsel, 1941 (25)
- m. Kvinderne og Rigsdagen. *Ekstrabladets kronik* 17/4 1943 (2)
- n. 70 årsdagen 22/11 1946 (54)
- o. Breve til Erik Arup i hans egenskab af efor for Studentergården (2)

Brevmodtagerlister til I.6.

- Afzelius, Adam Gustaf, historiker, 1940 (1)
 Ahlefeldt-Laurvig, Kai Frederik Sophus, greve, cand. jur., 1943-45 (3)
 Alkjær Mogensen, Eiler, reklamekonsulent, 1934 (1)
 Andersen, Caroline Emilie, arkivar, 1934-50 (4)
 Andersen, Einer Emmanuel, rektor, 1936 (1)
 Andersen, Ernst, jurist, 1948 (1)
 Andersen, Jacob, overpostinsp., udat. (1)
 Andersen, Vilhelm Rasmus Andreas, litteraturhistoriker, 1934 (1)
 Arens, Ilmar, ty. dr. jur., 1950 (1)
 Arhning, Jens Otto Roepstorff, historiker, 1936 (1)
 Arnfred, Jens Therkelsen, højskoleforstander, 1934 (1)
- Berggreen, Ellen Margrethe, lektor, udat. (1)
 Berner, R., kontorchef, 1934 (1)
 Bindslev, Alfred Dahm, borgmester, 1942 (1)
 Bloche, G.E., fr. geograf el. historiker, 1921 (1)
Anm.: Vedlagt brev af 7/9 1921 fra Bloche, brev af 1/6 1921 fra Kbh.s Universitets rektor, brev af 28/10 1921 fra M. Vahl til Erik Arup, samt fr. oversættelse af resume i *Geografisk Tidsskrift* 24. bd. hft. 1, 1917.
- Bredsdorff, Morten Lunn, seminarirektor, udat. (2)

Brøndsted, Johannes Balthasar, arkæolog, 1939 (1)
 Bæksted, Anders, museumskonsulent, 1943 (1)
 Bøggild-Andersen, Carl Olaf, historiker, 1940 (1)

Christensen, Aksel Erhardt, historiker, udat. (1)
 Christensen, Carl Andreas, redaktør, historiker, 1943 (1)
 Christensen, Jørgen Valdemar, redaktør, udat. (1)
 Christiani, Fritz Rudolf, ingeniør, politiker, 1945 (1)
 Christiansen, Carl Peder Ostenfeld, højskoleforstander, 1932 (1)
 Colsted, Grethe, stud. mag., 1942 (1)

Dedichen, Herman, ingeniør, 1940 (1)
 Drachmann, Anders Bjørn (Asbjørn), filolog, 1930-33 (3)

Elling, Christan Thorvald, kunsthistoriker, 1930 (1)
 Erslev, Kristian Sophus August, historiker, rigsarkivar, 1925 (1)
 Eyben, William Edler von, jurist, 1950 (1)

Fabricius, Knud Frederik Krog, historiker, 1933-42 (5)
 Fabritius, Albert, genealog, historiker, 1943 (1)
 Finsen, Eyvind, ingeniør, 1945 (1)
 Fraenkel, Arnold Sigfred Christian Thorald Julius, politiker, øko. skribent, 1934 (1)
 Friberg, Christian, redaktør, 1942 (1)
 Friediger, Moses Samuel (Max), overrabbiner, 1933 (1)
 Friis, Astrid, historiker, 1947-48 (2)
 Friis, Aage, historiker, udat. (1)

Gram, Richard Severin, dommer, 1934 (2)

Hannesson, Pálmi, isl. rektor, 1928 (1)
 Hansen, Paul-Erik, historiker, 1940-43 (3)
 Hasle, Henning, minister, advokat, 1936 (1)
 Hassø, Arthur Gerhard, arkivar, historiker, 1934-42 (3)
 Haström, B., sv. historiker, 1950 (1)
 Hauch-Fausbøll, Povl Theodor Sofus Emanuel, personalhistoriker, 1944 (1)
 Helms, Hans Jørgen, lektor, 1938 (1)
 Hendriksen, Halfdan, direktør, politiker, 1950 (1)
 Henningsen, Erikka, cand. mag., udat. (1)
 Holstein, Bent, lensgreve, politiker, 1934 (1)
 Husum, Holger Müller, sognepræst, 1942 (1)
 Hvidtfeldt, Johan Eriksen, rigsarkivar, 1936 (1)

Høgstrøm, Anna, 1947 (1)
 Høirup, Johannes Kristian Marius Nielsen, skoleinsp., 1934 (1)
 Iuul, Stig Asgerssøn, jurist, 1948 (1)
 Jacobsen, Sten, overlærer, 1950 (1)
 Jarner, Knud Albert Valdemar Høeg, overretssagfører, udat. (1)
 Jessen, Tage Bengt Eigil Fibiger, redaktør, 1928 (1)
 Jóhannesson, Alexander, isl. filolog, 1939 (1)
 Johnsen, Arne Odd, no. historiker, 1934-48 (3)
 Jul, Niels, seminarieforsstander, 1945 (1)
 Jørgensen, Aage E., borgmester, 1942 (1)
 Jørgensen, Ellen Sophie Rasmine, historiker, 1927 (1)
 Jørgensen, Ansgar Tormod, højskoleforsstander, historiker, 1936 (1)
 Kaper, Ernst Christian, borgmester, rektor, 1934 (2)
 Koefoed, Carl Andreas, statsråd, statskonsulent, 1938 (1)
 Kofoed, Kristian Hansen, departementschef, politiker, 1936-40 (2)
 Krabbe, Jón Haraldsen, kommitteret i isl. sager, 1940 (1)
 Köcher, Arthur Edmund Johan, arkivar, udat. (1)
 Kaalund-Jørgensen, Frederik Christian, statsskolekonsulent, 1942 (1)
 Langseth, Alex Willy, kemiker, 1942 (1)
 Lassen, Hans Christian, museumsinsp., 1945 (1)
 Lau, Knud Valdemar Mathias, læge, 1940 (1)
 Levison, Philip, læge, 1934 (1)
 Linvald, Axel Steffensen, rigsarkivar, historiker, 1939 (2)
 Lorenzen, Vilhelm Birkedal, arkitekturhistoriker, lærer, 1920 (1)
 Lukman, Niels Clausen, folkemindeforsker, 1943 (1)
 Lundbye, Carl Peter Casper, skoleinsp., 1938 (1)
 Marstrand, Vilhelm Nikolaj, arkitekt, historiker, 1942 (1)
 Anm.: Vedlagt brev af 13/6 1942 til Marstrand fra Knud Fabricius.
 Mathiassen, Therkel, arkæolog, etnograf, 1950 (1)
 Mikkelsen, Peter, seminarielærer, 1943-45 (2)
 Moltke, Erik, runolog, historiker, 1942 (1)
 Munk, Karsten, stud. polyt., udat. (1)
 Munksgaard, Ejnar Johannes Nielsen, forlægger, boghandler, 1941 (1)
 Müller, Sophus Otto, arkæolog, udat. (1)
 Müller, Theodor Alfred, historiker, pædagog, udat. (1)
 Møller, Arne, præst, seminarieforsstander, 1934 (1)
 Møller, Hans Larsen, pædagog, politiker, udat. (1)

Neergaard, Carl Peter, arkæolog, museumsinsp., 1927 (1)
 Nielsen, Axel Eduard Hjorth, nationaløkonom, 1927 samt udat. (3)
 Nielsen, N.C., Torpmagle, 1940 (1)
 Nørlund, Poul, museumsdir., historiker, 1940 (1)

Olsen, Albert Georg, historiker, 1933-47 samt udat. (5)
 Olsen, Rasmus Kristian, redaktør, 1940-41 (2)
 Olsson, Gunnar, sv. historiker, 1948 (1)

Palsbo, Arthur, amtsforvalter, 1943 (1)
 Pedersen, Hans Henrik Christian, agrarhistoriker, statistiker, udat. (1)
 Pedersen, Jens Peder, lærer, 1940 (1)
 Petersen, Laurits, lærer, 1939 (1)

Rasmussen, Erik Carl Armand, historiker, 1944 (1)
 Reiter, Paul Johan Stephan, psykiater, 1938 (1)
 Roholm, Eli Kaj, læge, 1940 (1)
 Rørdam, Torkild Skat, teolog, 1938 (1)

Scheel, Otto, ty. historiker, 1925 (1)
 Schröder, Lorenz, postkontrollør, udat. (1)
 Schütte, Gudmund, filolog, 1950 (1)
 Sieverst, Carl, præst, 1948 (1)
 Skalberg, Harald Christian, docent, 1939 (1)
 Stampe (Feddersen), Astrid, baronesse, kvindesagspolitiker, udat. (1)
 Steenstrup, Johannes Christoffer Hagemann Reinhardt, historiker, udat. (1)
 Sveinbjörnsson, Jón (Hjaltalín), kabinetssekretær, 1940 (1)
 Søgaard, Helge Thim, museumsinsp., 1940 (1)

Toftegaard, insp., 1934 (1)

Vibæk, Jens, historiker, direktør, 1926 (1)
 Voigt, Aage, direktør, 1947 (1)

Wachholtz, Karl, ty. forlægger, Neumünster, 1925 (1)
 Weibull, Curt Hugo Johannes, sv. historiker, 1933-36 samt udat. (3)
 Weibull, Lauritz Ulrik Absalon, sv. historiker, 1928-47 samt udat. (14)
 Wieth Knudsen, Knud Asbjørn, nationaløkonom, udat. (1)

Div. breve fra Erik Arup i hans egenskab af efor for Studentergården, 1 læg
 (alfabetisk ordnet)

Div. anbefalinger af Erik Arup til forskellige, 1 læg (alfabetisk ordnet)

Brevmodtagerliste til I.7.

- Bianco Lunos Bogtrykkeri, 1945-50 (2)
Bikubens Forvaltningsafdeling, 1943 (1)
Bohuslänska Fornminnessälskabet, 194(?) (1)
Centralarbejdsanvisningskontoret, Kbh., 1938 (1)
Dansk Biografisk Leksikon, 1931 (1)
Dansk Socialdemokratisk Ungdom. Nyboder Gammelholm Afd., 1940 (1)
Den Danske Historiske Forening, udat. (1)
Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, 1932-36 (4)
The Encyclopaedia Britannica, 1928 samt 2 udat. (3)
Chr. Erichsens Forlag, 1945 (1)
Frit Forlag, Skive, 1949 (1)
Gutenberghus, direktionen, 1950 (1)
Gyldendalske Boghandel, udat. (2)
H. Hagerups Forlag, 1911 (1)
 Anm.: Vedlagt div. optegnelser.
Handelsbureauet Mercator, Århus, 1920 (1)
Ingeniørforeningen, 1934 (1)
Institutet for Historie og Samfundsøkonomi, 1932-43 (2)
Kommissionen til Undersøgelse og Overvejelse af Hærens og Flaadens
 fremtidige Ordning, udat. (1)
Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, 1933 (1)
Københavns Magistrat, 1940 (1)
Københavns Universitet, 1923-46 samt 3 udat. (13)
La Legation de la République Française en Danemark, 1934 (1)
Norden. Dansk Forening for Nordisk Samarbejde, 1940 (1)
Politiken, 1950 (1)
A. Rasmussens Bogtrykkeri, Ringkøbing, 1945 (1)
Redaktionen af Det Danske Folks Historie, 1927 (1)
Redaktionen for Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie, 1939 (1)
Quod Felix [Akademisk Tidende], 1946 (1)
Radiotjänst, Stockholm, 1946 (1)
Rigsarkivet, udat. (1)
Statistisk Departement, 1926 (1)
Studenterforeningens Radikale, 1938 (1)
Udenrigsministeriet, 1942 (1)
Undervisningsministeriet, 1932-39 samt 2 udat. (4)

II. Personalia

Heri bl.a. bordplan til Arups doktormiddag 21/12 1907; bordplan til C. Th. Zahles middag for H.P. Hanssen nov. 1918; liste over modtagere af Danmarks Historie I 1925; revyvers af Poul Henningsen (trykt) fra sommeren 1931 med Arups håndskrevne kommentar; invitation til studenterårgangen fra 1894 til 40 års studenterjubilæum (vedlagt trykt sang af F.J. Borgbjerg med Arups håndskrevne karakteristik); bordplan og avisudklip vedr. Heinke Arups bryllup 3/7 1935; maskinskrevet manuskript til Arups påbegyndte erindringer, formentlig fra begyndelsen af 1940'erne, 2 bl.; avisudklip og eksemplar af bladet Gaardbroderen nr. 17 aug. 1946 vedr. Arups 70 årsdag 22/11 1946 samt 3 trykte sange hertil; biografiske notitser og optegnelser til tale i Gaardbrodersamfundet; avisudklip vedr. Arups afskedsforelæsning på universitetet 29/11 1946 samt 4 karikaturtegninger (kliché) af ham; avisudklip ang. salget af hans bogsamling.

III. Manuskripter

A. Trykte, herunder samlinger og forarbejder til trykte manuskripter

1. Det saakaldte Klageskrift mod Biskopperne 1536. Håndskr. *Hist. Tidsskr.* 7. rk. II, 1900, s. 587-97.
2. Processerne for rigsregimentet og ved rigskammerretten mellem Christiern II og Frederik I (1523-1531). Håndskr. *Danske Magasin* 5. rk. V, 1902, s. 43-84.
3. Den finansielle side af erhvervelsen af hertugdømmerne 1460-1487. Håndskr. *Hist. Tidsskr.* 7. rk. IV, 1903, s. 317-88, 399-489.
4. Anm. af William Christensen: Dansk Statsforvaltning i det 15. Aarhundrede. Håndskr. *Hist. Tidsskr.* 7. rk. IV, 1904, s. 529-58 og *Historische Zeitschrift* Bd. 96, s. 514-16.
5. Den europæiske Regalismes Oprindelse. Håndskr. *Nationaløkonomisk Tidsskr.* 3. rk. XIII, 1905, s. 225-71.
6. Materiale til engelsk del af disputatsen [Studier i engelsk og tysk handels historie]. Håndskr., 1 kps.

7. Studier i engelsk og tysk handels historie. En undersøgelse af kommissionshandelens praksis og teori i engelsk og tysk handelsliv 1350-1850. Kbh. 1907. Håndskr., 1 kps.
8. Optegnelser til brug for et arbejde om det engelske Levantkompagni, eller evt. til brug for disp. Håndskr., 1 kps. [Se også III. C.1.]
9. Kortfattet Oversigt over Danmarks Forhold til Island med Hensyn til Handelens Organisation. 1 håndskr. samt 2 maskinskr. ekspl. *Betænkning afgiven af Den Dansk-Islandske Kommissision af 1907*. Kbh. 1908, s. 106-13.
10. [Danmarks] Historie. *Illustreret Konversations Leksikon* III, H. Hagerups Forlag, 1909, s. 68-93.
11. Anm. af Tabeller over Skibsfart og Varetransport gennem Øresund 1497-1660, udarbejdede efter de bevarede Regnskaber over Øresundstolden. Ved Nina Ellinger Bang. 1906. Hånd- og maskinskr. *Nationaløkonomisk Tidsskr.* 3. rk. XVII, 1909, s. 504-12.
12. Gehejme-Legationsraad P. Vedel [nekrolog]. Maskinskr. *Illustreret Tidende* 52. årg. nr. 20, 1911, s. 242f.
13. Anm. af J.A. Fridericia: Det syttende Aarhundrede. 1910. Håndskr. *Tilskueren* 1. halvbd. 1911, s. 326-33.
14. Anm. af Folkenes Historie (1903-12) og Verdenskulturen (1905-12). Maskinskr. *Hist. Tidsskr.* 8. rk. IV, 1912, s. 179-81.
15. Anm. af Marcus Rubin: Tysklands Historie fra 1848 til Nutiden. 1912. Maskinskr. *Hist. Tidsskr.* 8. rk. IV, 1912, s. 245-48.
16. Rantzau-Ascheberg. Hånd- og maskinskr. *Hist. Tidsskr.* Til Edvard Holm paa hans 80-aarige Fødselsdag den 26. Januar 1913. Tillægshft. til 8. rk. IV, s. 3-19.
17. Anm. af Vilhelm Grønbech: Religionsskiftet i Norden. 1913. Hånd- og maskinskr. *Hist. Tidsskr.* 8. rk. V, 1914, s. 106-20.
18. Gustav Bang [nekrolog]. Maskinskr. *Hist. Tidsskr.* 8. rk. V, 1915, s. 449-50.
19. Anm. af J.P. Jacobsen: Manes. De Døde og Menneskelivet. 1914. Maskinskr. *Hist. Tidsskr.* 8. rk. V, 1915, s. 466-70.

20. Anm. af Svenska Folkets Historia I:1: Henrik Schück: Forntiden och den äldre Medeltiden. Lund 1914. Hånd- og maskinskr. *Hist. Tidsskr.* 8. rk. VI, 1915, s. 127-45.
21. Anm. af Kr. Erslev: Augustenborgernes Arvekrav. - Akter om den sønderborgske Hertuglinies statsretlige Stilling i Slesvig og Holsten. 1915. Hånd- og maskinskr. *Hist. Tidsskr.* 8. rk. VI, 1916, s. 502-21.
22. Varehandelens Historie i Omrids. Maskinskr. *Hages Haandbog i Handelsvidenskab*. 4. udg. ved K. Riis-Hansen. 1918, s. 388-445. Også som særtryk 1926.
23. Kritiske Studier i nyere dansk Historie. I. Bernstorff og Holstein. Håndskr. *Hist. Tidsskr.* 9. rk. I, 1919, s. 129-213.
24. Rids af Danmarks Historie. Til Brug ved Universitetsundervisning. 1921 [udvidet særtryk af III.A.10]. Maskinskr. ms. til s. 66-73, håndskr. til s. 73-110 samt div. udkast.
25. Kritiske Studier i nyere dansk Historie. Intermezzo. Bernstorff og Moltke. Håndskr. *Hist. Tidsskr.* 9. rk. II, 1921, s. 78-125.
26. Grønland - en historisk redegørelse fremkaldt ved den norske Konstitutionskomites indstilling af 3. juli 1923. Trykt i september 1923. Kbh. 1924. Håndskr.
27. Kilderne til Danmarks Historie, 1 kps.
 Indhold:
 - I. Indtil Huitfeldt (1559):
 Indledning, 1 mp.
 1. Kilderne til 1085, 1 mp.
 2. 1100-1400, 1 mp.
 3. 1400-1559, 1 mp.
 - II. Fra Huitfeldt til Holberg (1559-1699), 1 mp.
 - III. Fra Holberg til Allen (1699-1840), 1 mp.
 - IV. Siden Allen (1840-1940), 1 mp.
 Kasserede fremstillinger af kilder til Danmarks Historie, 1 mp.
 Annaler til Dansk Historieforskning 1840-1940, 1 mp.
28. Samlinger til Danmarks Historie I, 1925, 1 kps.
 Indhold:
 - Til 1. afsnit, 1 mp.
 - Til 2. afsnit, 1 mp.
 - Til 3. afsnit, 1 mp.
 - Normannertogenes organisation, 1 mp.

De gamle danske kongers rette betegnelser, 1 mp.
 Sorø gavebog, 1 mp.
 Danske herremænd og væbnere. *Milites et militares*, 1 mp.
 Kongen og hans ombudsmand i Jyske Lov, 1 mp.
 Kristoffer I.s rigslov af 1253, 1 mp.
 Håndbog i Danmarks Historie, 1 mp.
 Illustrationsmateriale til Danmarks Historie I, 1925, 1 læg

29. Div. håndskr. udkast og paragraffer til Danmarks Historie I. Land og Folk. Til 1282. Kbh. 1925, 1 kps.
30. Div. maskin- og håndskr. paragraffer til Danmarks Historie I, 1 kps.
Anm.: Vedlagt opklæbet eksemplar af Arups artikel: [Danmarks] Historie, jfr. III.A.10, med hans egenhændige beregning over Danmarkshistoriens omfang og disposition i højre margen.
31. Kritisk vurdering af klagedigtet af 1329. Håndskr. *Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie* 1926, s. 21-46.
- 31.a. Lübeck og Danmark. Hånd- og maskinskr. *Politikens kronik* 4/6 1926.
32. Det nye historiske institut [Institutet for Historie og Samfundsøkonomi]. Maskinskr. *Politikens kronik* 1/12 1927.
33. David og Hall. Krisen i Danmarks historie 1863. Kritisk studie. Hånd- og maskinskr. *Scandia* I, 1928, s. 119-79.
34. Om overleveringen af Valdemar 3.s haandfæstning og om kirke-tienden i Danmark i 13. og 14. aarhundrede. Hånd- og maskinskr. *Scandia* I, 1928, s. 258-80.
35. Denmark. History [1397-1928]. *The Encyclopaedia Britannica* vol. 7, 14. ed., London og New York 1929, s. 209-17. Hånd- og maskinskr. da. samt opklæbet trykt eng. version.
36. Danmarks krise 1863. Maskinskr. *Scandia* III, 1930, s. 1-51.
37. Kong Svend 2.s Biografi. Håndskr., m. div. optegnelser m.v. *Scandia* IV, 1931, s. 55-101.
38. Aandsbetingelser under det historiske studium. Håndskr. *Akademisk Tidende* 1931 nr. 24, s. 367-68.

39. Samlinger til Danmarks Historie II, 1932, 1 kps.
Indhold:
Til 2. bogs 1. afsnit, 2 mp.
Til 2. bogs 2. afsnit, 1 mp.
Til 2. bogs 2. afsnit:
Borgeren 1413-1523, 1 mp.
Kong Erik 5.s drab, 1 mp.
Dansk politik og danske politikere i 13. 14. årh., 1 mp.
Afskrifter fra Lübeck, 1 mp.
Danmarks økonomiske historie og Danmarks middelalder, 1 mp.
Rigsdagen 1536, 1 mp.
40. Div. håndskr. udkast og paragraffer til Danmarks Historie II. Stænderne i herrevælde 1282-1624. Kbh. 1932, 1 kps.
41. Div. maskinskr. paragraffer til Danmarks Historie II, 2 kps.
42. Registre og billedstof samt div. til Danmarks Historie II, 1 kps.
43. Div. korrekturmss. til Danmarks Historie II, 2 kps.
44. Lauritz Weibull 60 aar i dag. Håndskr. *Politiken* 2/4 1933.
45. Niels Jydes Regering. Hånd- og maskinskr. *Dagens Nyheders* kronik 7/5 1933 [Svar på Vilh. la Cours kronikker sammesteds 23/4, 3/5 og 4/5] Fire svar til Dr. la Cour. Maskinskr. *Dagens Nyheder* 2/6 1933 [Svar på la Cours indlæg sammesteds 1/6] Historikernes Forskning over Danmark i 13. Aarhundrede. Håndskr., 4 bl. [Svar på la Cours indlæg 4/6 i *Dagens Nyheder*] Vedlagt omtalte trykte kronikker og indlæg.
46. Radioforedrag, 1 kps.
Indhold:
a. Historie ved Københavns Universitet 1537-1937. Hånd- og maskinskr. ms. vedlagt div. optegnelser samt avisudklip i mappe betitlet: Dansk historieforskning særlig 1840-1940. Trykt i *Scandia* XI, 1938, s. 1-15.
b. Danmark under haandfæstningen. Håndskr. *Danmarks Udvikling til Demokrati*. "Radiobøgerne", 1938, s. 7-21.
c. Borgerskabet. Hånd- og maskinskr. *Fra Stænder til Folk*. *Syv Radioforedrag*, 1943, s. 38-51.

- d. Handelen. Hånd- og maskinskr. *Danmark og Verdenskulturen. En Samling Radioforedrag*. Red. Kaj Birket-Smith, 1943, s. 102-16.
 - e. Kong Christiern 2. Et Portræt. Maskinskr. *Scandia* XVIII, 1947, s. 73-80.
47. Materiale til Viggo Hørup. Et Mindeskrift i Anledning af Hundreaarsdagen for hans Fødsel, 1941, 1 kps.
 Indhold:
 Seddelregistratur over kilder til bogen, 1 læg
 Hørups originale papirer, 1 mp.
 Tidstavle, 1 mp.
 Samlinger I, 1 mp.
 Samlinger II, 1 mp.
 Udkast til manuskript, 1 mp.
 Manuskript, 1 mp.
 Brugt håndskr. manuskript, 1 mp.
 Afslutning, 1 mp.
48. Rigere og friere Liv for Tusinder [Georg Brandes]. Hånd- og maskinskr. *Politiken* 4/2 1942.
49. Kvinderne og Rigsdagen. Håndskr. fragment, 1 bl., *Ekstrabladets kronik* 17/4 1943.
50. C.Th. Zahle. Jordefærdstale 8. febr. 1946. Hånd- og maskinskr. *Scandia* XVIII, 1946, s. 132-36.
51. Poul Johannes Jørgensen. 25. September 1873 - 31. Juli 1947. Tale i Videnskabernes Selskabs Møde 21. November 1947. Hånd- og maskinskr. *Oversigt over Videnskabernes Selskabs Virksomhed Juni 1947 - Maj 1948*, 1948, s. 87-94.
52. Div. planer, udkast og beregninger m.m. til Danmarks Historie III. Stænderne i Kongevælde 1624-(1720). Udg. af Aksel E. Christensen, 1955, 1 kps.
 Indhold:
 Plan for 3. bd., 1 mp.
 Sider af fremstillingen, 1 mp.
 Spørgsmål i 3. bd., 1 mp.
 Endelig revision, 1 mp.
 Brugte samlinger, 1 mp.
 Kasserede udkast, 1 mp.
 Indholdsoversigt samt korrespondance og forlagskontrakt, 1 læg.

53. Samlinger 1624-1830 til Danmarks Historie III, 1 kps.
 Indhold:
 3. bog. 1. afsnit. Embedsmanden 1624-1660, 1 mp.
 3. bog. 1. afsnit. Embedsmanden 1660-1720, 1 mp.
 3. bog. 2. afsnit. 1720-1788, 1 mp.
 3. bog. 3. afsnit. Bonden. 1788-1830, 1 mp.
 Bondeskifterne, 1 mp.
 Danske landejendomme, 1 mp.
 Kabinetsordrer, 1 mp.
 Danske penge og deres værdi, 1 mp.
 Blandet stof, 1 mp.
54. Håndskr. manuskripter til Danmarks Historie III, 1 kps.
Anm.: Se også Aksel E. Christensens efterskrift om manuskriptforhold i nævnte bd., særligt s. 263f.
 Indhold:
 Håndskr. manuskript [§§ 1-116, til ca. 1660], 1 mp.
 3. bog. 1. afsnit. Embedsmanden. Manuskript 1660-1720, 1 mp.
 3. bog. 2. afsnit. Manuskript til 1720-1788, 1 mp.
55. Samlinger og håndskr. manuskripter til Danmarks Historie III, 1 kps.
Anm.: Se også Aksel E. Christensens efterskrift om manuskriptforhold i nævnte bd., særligt s. 263f.
 Indhold:
 Excellencernes kamp I. Samlinger, 1 mp.
 Excellencernes kamp II. Manuskript, 1 mp.
Anm.: Heri maskinskr. ms. § 283 [Rantzaus sendelse], § 284 [Forhandlinger], § 285 [St. Germain] og § 286 [General-Krigs-Direktoriet].
 Excellencernes kamp III, 1 mp.
 3. afsnit. Bonden 1788-1830, 1 mp.
56. Div. maskin- og håndskr. manuskripter til Danmarks Historie III, 1 kps.
Anm.: Se også Aksel E. Christensens oplysninger om manuskriptforlæg i nævnte bd. s. 267-270.
 Indhold:
 Maskinskr. ms. til 3. bd., 1 mp. (folio)
Anm.: Indlagte håndskr. mss.: 16.-24. kap.
 Trykmanuskript til 3. bd., 1 mp. (folio)
Anm.: Folio: gennemslag af sidste forefundne ms., med Arups egenhændige rettelser og tilføjelser. Kvart: afskrift efter Arups ms., overalt den sidst formulerede redaktion.

57. Div. maskinskr. manuskripter samt illustrationsmateriale til Danmarks Historie III, 1 kps.
Indhold:
1. kopi, 1 mp.
Dublet, 1 mp.
1660-1720, 1 mp.
Kort, billeder og tabeller, 1 mp.
58. 1. korrektur til Danmarks Historie III, 1 kps.
59. 2. og 3. korrektur til Danmarks Historie III, 1 kps.
60. Samlinger til Danmarks Historie IV, 1 kps.
Indhold:
4. bog. Samfundet (plan), 1 mp.
1. afsnit. Grundloven 1830-1872.
2. afsnit. Ministeriet 1872-1901.
3. afsnit. Rigsdagen 1901-1940.
Samlinger, 1 mp.
Slesvig-holstenerne under Tillisch' styre 1850-51, 1 mp.
61. Redegørelse for min Danmarkshistorie. Håndskr., 3 bl. Trykt posthumt i Danmarks Historie III ved Aksel E. Christensen, s. 255-59.
62. Gendrivelse af mine Kritikere i Historisk Tidsskrift eller Nogle Spørgsmaal af Danmarks Historie i Middelalderen. Håndskr. Trykt posthumt i *Erik Arup. Udvalgte afhandlinger og anmeldelser* bd. II, ved Aksel E. Christensen, Kbh. 1977, s. 436-63. Vedlagt div. optegnelser m.m.
63. Den danske Regerings Forhandlinger og Beslutninger 5. August 1914. Håndskr., 33 bl. Trykt posthumt i *Hist. Tidsskr.* bd. 91, hft. 2, 1991, s. 402-27. Indledning ved Thyge Svenstrup.

B. Utrykte

Manuskripter er i registraturen betragtet som utrykte, såfremt de ikke er medtaget i bibliografien over Arups produktion i Aksel E. Christensen: *Erik Arup. Udvalgte afhandlinger og anmeldelser* bd. I, Kbh. 1977, s. 14-17. En undtagelse herfra udgør dog III.A.35. og III.A.48.

1. Hvilken Kilder ligge til Grund for Huitfeldts Fremstilling af Kongerne Christian I.s og Hans's Regeringshistorie og paa hvilken Maade har han benyttet dem? 126 s. Senere maskinskr. ms. til besvarelse af Københavns Universitets historiske prisopgave for 1898. Med Arups

håndskr. kildehenvisninger i venstre margen. Vedlagt: Hvitfeldts Kilder til Christiern I og Hans, håndskr. optegnelser, 1 læg, samt yderligere 2 bd. optegnelser.

- 1.a. En amerikansk historiker [Henry (Brooks) Adams]. 19 s., maskinskr. Anm.: Skrevet før 1907, formentlig 1904.
2. Anm. af Aage Friis: Bernstorffske Papirer. Udvalgte Breve og Optegnelser vedrørende Familien Bernstorff. 1732-1835. I-II. Kbh. og Kristiania 1904-1907. 6 nummererede sp. samt 3 unummerede. Vedlagt 1 læg optegnelser betitlet: Kritik af Bernstorfferne. London 1908, samt udat. oppositionsindlæg ved doktordisputats, 1 læg.
3. Karakteristik af Erslev 7/9 1916. Håndskr., 9 s. Formentlig Arups tiltrædelsesforelæsning som professor.
4. Short review of the political history of Denmark from an economic point of view. Hånd- (59 s.) og maskinskr. (51 s.) ms. til planlagt værk: Denmark, ved Handelsbureauet Mercator, Århus.
5. Tysk oversættelse af Erik Arup: Rids af Danmarks Historie, 1921. Perioden 1523-1924. Maskinskr. 98 s. [ca. 1923-25]
6. Den danske landsby [Danmarks Historie I: polemik mod Harald Nielsen i *Nationaltidende*], 6 sp.
7. Kr. Erslev: Oversigt over Middelalderens Historie I-III, 1891-95. Omarbejdet, maskinskr. ms. ved Erik Arup til: 2. afsnit. 410-622, 23 s. [ca. 1927]
8. Tale holdt 29. juli 1932 på Nyborg Slot i anledning af 650 årsdagen for Erik Klippings håndfæstning. Håndskr. 8 s.
9. Den danske købmand i det 16. aarhundrede. Forelæsning holdt på Göteborgs Universitet 7. februar 1933. Hånd- og maskinskr. 28 s.
10. En vurdering af Højskolen [Svar på anm. af Hørup-bogen i *Højskolebladet* 1941 nr. 34 s. 409f. af Lars Bækhøj] Håndskr., 4 s.
11. Notater til afskedsforelæsning 29. nov. 1946. Håndskr.
12. Nogle Hørup-Ord om Grundloven. Maskinskr. 3 s. [1949]. Med div. optegnelser m.m.
13. Studie over Falsterlisten. Håndskr. Med div. optegnelser.

14. Sjællandske Krønikes Forfatter. Håndskr. Med div. optegnelser.
15. Hungersnøden [i Indien]. Håndskr. 4 sp.
16. Kolonistyre i Indien. Pax Britannica. Håndskr. 6 sp. samt div. optegnelser.

C. Samlinger

1. Samling til alm. og dansk handelshistorie, 2 kps.
Anm.: Se også III.A.6.-8.
2. Håndbog i verdenshistorie, 2 kps.
Indhold:
1. bog til 212 e.v.t., 1 mp.
Til middelalderen, 1 mp.
Skriftmanuskript til middelalderen 1. 212-410, 1 mp.
Skriftmanuskript til middelalderen 2. 410-622, 1 mp.
Skriftmanuskript til middelalderen 3. 622-829, 1 mp.
Skriftmanuskript til middelalderen 4. 829-1085, 1 mp.
Skriftmanuskript til middelalderen 5. 1085-1198, 1 mp.
Skriftmanuskript til middelalderen 6. 1198-1313, 1 mp.
3. bog. 1313-1848, 1 mp.
3. bog. 1. 1313-1453, 1 mp.
Diverse, 1 mp.

På historisk ekskursion i Skåne sommeren 1935 foran bautastenen ved Hov, Bjäre herred: Erik Arup og fru Clara sammen med de nære venner og fagfæller: Lauritz, midt for med hustruen Lisa, og Curt Weibull, længst t.v. Brødrene Weibull indtog i Sverige en lignende isoleret stilling som Arup i det danske historikermiljø.

IV. Universitetsvirksomhed

1. *Bedømmelse af disputatser*

Indstillinger, bedømmelser, optegnelser, oppositionsindlæg, breve og avisindlæg m.m., 1 kps.

Indhold:

Adam Afzelius, 1 læg
Gustav Albeck, 1 læg
S.K. Amtoft, 1 læg
J.O. Arhning, 1 læg
Povl Bagge, 1 mp.
Henry Bruun, 1 læg
C.O. Bøggild-Andersen, 1 læg
Aksel E. Christensen, 1 mp.
Wolmer Clemmensen, 1 læg
Poul Colding, 1 læg
Troels Fink, 1 læg
Astrid Friis, 1 læg
Hans H. Fussing, 1 læg
H.J. Helms, 1 læg
Holger Hjelholt, 1 læg
Hans Jensen, 1 læg
Porkell Jóhannesson, 1 læg
Harald Jørgensen, 1 læg
Axel Linvald, 1 læg
N. Lukman, 1 læg
Albert Olsen, 1 mp.
Alfred Otto, 1 mp.
Johan Plesner, 1 læg
Peter Schindler, 1 læg
K. Schmidt-Phiseldeck, 1 læg
Roar Skovmand, 1 læg

2. *Bedømmelse af prisopgaver*

Bedømmelser, optegnelser og breve m.m., 1 kps.

Anm.: Heri også vedlagt følgende maskinskr. manuskripter:

Svend Erik Egelund Christiansen: De danske Købstæders Styre, derunder Jord- og Socialpolitikken i det 17. Aarhundrede. 121 s. samt 30 bilag.

Tage E. Christiansen: B.G. Niebuhr som Historiker. 29 s.

Albert Olsen: Hans Werner. - Kreatur og Kreaturhandler. - Et Bidrag til dansk Bourgeois Historie i første Halvdel af det 18. Aarhundrede. 12 s.

Viggo Sjøqvist: Russisk Indflydelse paa dansk Politik 1721-1756. 92 s.

Desuden vedlagt:

Alfred Otto: Graamunk og Sortemunk ved Midten af det 13. Aarhundrede [navneformsliste].

John Danstrup: Oberst Hirsch' plan over de hvervede regimenter.

3. *Besættelse af professorater og docenturer*
Indstillinger, bedømmelser, optegnelser, breve og korrespondance samt avisudklip m.v., 1 kps.
Indhold:
Lund 1917 (Lauritz Weibull), 1 mp.
Uppsala 1923 og Lund 1925 (Curt Weibull), 1 mp.
København 1931 (personligt docentur til Vilh. la Cour i dansk oldhistorie), 1 mp.
Oslo 1938 (Sverre Steen), 1 mp.
Århus 1938 (C.O. Bøggild-Andersen og Adam Afzelius), 1 mp.
København 1938 (retsvidenskab: Alf Ross), 1 mp.
København 1945 ("Fabricius' professorat": Astrid Friis), 1 mp.
København 1947 (Professor Rostgaardianus / "Arups professorat": Aksel E. Christensen), 1 mp.
- 3.a. *Helsingør-processen ("la Cour-sagen")*
Anklageskrift, vidneerklæringer, korrespondance og avisudklip m.m. 1938-39. Desuden materiale vedr. besættelsen af Aage Friis' professorat 1935-36: Ansøgninger, indstillinger, korrespondance og avisudklip m.m., 1 kps.
4. *Forelæsninger på Göteborgs Universitet 1933*
Korrespondance og avisudklip m.m. 1932-33, 2 mp.
Anm.: Heraf udtaget mss. Den danske købmand i det 16. aarhundrede, se III.B.9, og 5. August 1914, se III.A.63.
5. *Jysk universitet (Århus)*
Korrespondance, avisudklip og tryksager m.m. ca. 1927-46 vedr. oprettelsen af et universitet i Jylland, 1 kps.
6. *Kommissionen af 28. Maj 1914 til Overvejelse af Spørgsmaalet om Adgang til Universitetet for Dimittender fra Niels Brocks Handels-skole.*
Opklæbete avisudklip samt enkelte breve og optegnelser 1914-15, med den trykte kommissionsbetænkning vedlagt, 1 kps.
7. *Nordiske historikermøder*
Korrespondance, indbydelser og avisudklip m.m., 1921-48, 1 mp.

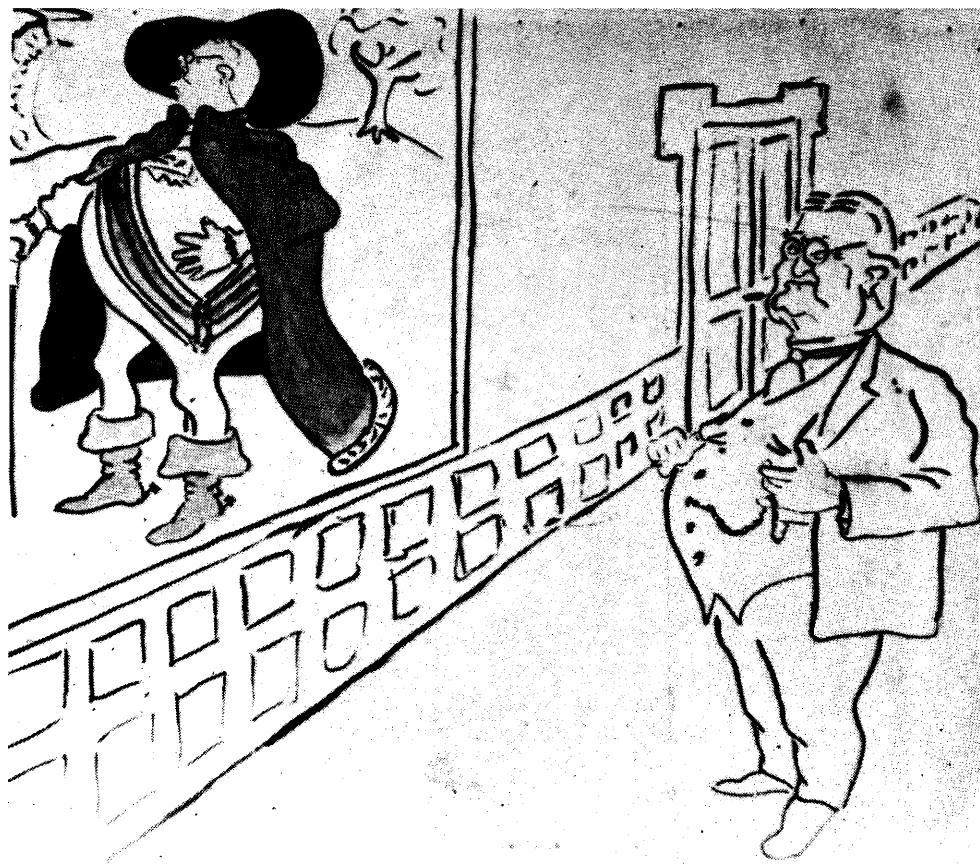
8. *Skolebogsudvalget af 1930*
Korrespondance, avisudklip og tryksager m.m. 1933-34 samt maskinskr. ms.: B. Historie (86 s.), 1 mp.
9. *Studentersager (alm.)*
Korrespondance og tryksager m.m. vedr. Studenternes Venner og International Student Service 1921-33, 1 mp.
10. *Udvalget vedr. Spørgsmaalet om seminarieuddannede Læreres Adgang til Universiteterne*
Enkelte optegnelser samt betænkninger og bilag 1942-43, 1 mp.
11. *Universitetskommissionen af 1935*
Maskinskr. forslag til lov om styrelsen af Danmarks højeste læreanstalter, med rettelser, ca. 1935, 1 mp.
12. *Universitetssager*
Korrespondance og optegnelser m.m. vedr. bl.a. udnævnelse af Knud Fabricius til professor, regler og pensum for skoleembedseksamen, tildeling af æresdoktorgrader, oprettelse af et 4. historieprofessorat m.m., 1917 - ca. 1929, 1 mp.
13. *Samlinger og optegnelser til undervisning, 1 kps.*
Indhold:
Indledning og timeanvendelse, 1 mp.
Kronologi, 1 mp.
Heuristik. Biblioteker, 1 mp.
Levninger, 1 mp.
Dokumenter, 1 mp.
Kildekritikerens granskninger og arbejde. - Beretninger, 1 mp.
14. *Samlinger og optegnelser til undervisning, 1 kps.*
Indhold:
Vidneudsagn og kritik, 1 mp.
Læsning af kildesteder, 1 mp.
Fremstilling og vurdering, 1 mp.
Kritikkens historie, 1 mp.
Vor tids historikere og historietidsskrifter, 1 mp.
Alm. excerpter, 1 mp.
Kasserede udkast [især kronologi], 1 mp.
Eksaminatorier over samfundsøkonomi, 1 mp.

V. Anden videnskabelig virksomhed

1. *Dansk historisk Forskningsselskab til Udgivelse af kildekritiske Studier* ["Vort eget selskab"]
Korrespondance og optegnelser samt vedtægter for påtænkt selskab, 1927-37, 1 mp.
2. *Dansk Medicinsk-Historisk Selskab*
Korrespondance samt bedømmelser af indkomne prisopgavebesvarelser m.m. 1933-42, 1 mp.
3. *Dansk Selskab for Oldtids- og Middelalderforskning*
Vedtægter samt meddelelser fra styrelsen m.m. 1934-37, 1 mp.
4. *Den Danske Historiske Forening*
Breve, udtalelser, referater og avisudklip m.m. 1919, 1922, 1938-39, 1 mp.
5. *Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*
 - a. *Diplomatarium Danicum*: Korrespondance, mødereferater, optegnelser, afskrifter, prøveoversættelser og -tryk m.m. 1932-38, 3 kps.
Indhold:
 1. Møder og alm. forhandlinger, 1 mp.
 2. Aftaler med selskabet, 1 mp.
 3. Ansøgninger til Carlsbergfondet, 1 mp.
 4. Udgivelsesprincipper, 1 mp.
 5. Indsamling af materiale, 1 mp.
 5. Udførte rejser, 1 mp.
 8. Oversættelser, 1 mp.*Diplomatarium Danicum* [optegnelser], 1 mp.
Arbejdsregulativ, 1 mp.
Medarbejdere, 1 mp.
Danske kongebreve i afskrift, 12. årh., 1 mp.
Årsfortegnelser [over breve 1253-65], 1 mp.
Estiske breve, 1 mp.
Michaelisforfalskningerne, 1 mp.
Atlas og facsimilier til diplomatariet, 1 mp.
Oversættelse fra svensk [Lauritz Weibull], 1 mp.
Udgivelse, 1938, 1 mp.
Trykning af diplomatiets tekster, II, 1 mp.
Litteratur og korrespondenter, 1 mp.
 - b. *Saxo-ordbog* ved Franz Blatt: Korrespondance, instruktioner, optegnelser og avisudklip m.m. 1931-37, 1 mp.

- c. *Povl Helgesen-udgave*: Breve samt bemærkninger ved pastor Severinsen til Helgesens del i klageskrifterne mod Christian II, 1935. Desuden ms. (16 s.) af Gudmund Roger Henrichsen: Paulus Helies Forfatterret til Frederik Is Haandfæstning, gennemrettet af Arup, 1 mp.
 - d. Medlemslister, årsberetninger og regnskaber m.m. 1947-50, 1 mp.
6. *Historisk Samfund*
Breve og avisudklip m.m. 1928-29, 1 mp.
 7. *Historisk Tidsskrift*
Breve, mødereferater, udtalelser, optegnelser og avisudklip m.m. 1917-32, 1 mp.
 8. *Institut for Historie og Samfundsøkonomi*
Breve, optegnelser, årsberetninger og -regnskaber m.m. 1927, 1943, 1947-50, 1 mp.
 9. *Institut for Hjemstavnsforskning*
Korrespondance m.m. 1940, 1946, 1 mp.
 10. *Institut for nordeuropæisk Forskning*
Korrespondance og mødereferater m.m. vedr. oprettelse af et påtænkt institut til udforskning af Danmarks forhold til Østersølandene, 1934-38, 1 mp.
 11. *Det Kongelige Danske Landhusholdningsselskab*
Breve og tryksager 1906, 1916-18 samt afskrift (3 s.) af Adresse-Avisen nr. 37 1769, 1 mp.
 12. *Det Kongelige Danske Selskab for Fædrelandets Historie*
Meddelelser, betænkninger og vedtægter m.m. 1927-49, 1 mp.
 13. *Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab*
Korrespondance, meddelelser, udkast til indstillinger om indvalg af nye medlemmer, avisudklip m.m. 1933-49, 1 mp.
Korrespondance, optegnelser og tryksager m.m. vedr. Kommissionen for den nye Du Cange [middelalderlatinordbog], 1930-42, 1 mp.
 14. *Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab*
Breve, meddelelser, optegnelser, årsberetninger og -regnskaber m.m. 1923 - ca. 1945, 1 mp.

15. *Norden. Dansk Forening for Nordisk Samarbejde*
Breve m.m. vedr. revision af nordiske skolebøger. Desuden ekspl. af bladet Norden, 1935-37, 1943-44, 1 mp.
16. *Nordisk Kultur (samlingsværket)*
Korrespondance, optegnelser og redaktionsregler 1929-33, 1941, 1 mp.
17. *Rask-Ørsted Fondet - Carlsbergfondet*
Ansøgninger, korrespondance og avisudklip m.m. 1925-50, 1 mp.
18. *The Rockefeller Foundation*
Korrespondance 1934 vedr. Vitus Gay, 1 mp.
19. *Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie [Kildeskriftselskabet]*
Meddelelser og beretninger m.m. 1932-44, 1 mp.
20. Korrespondance med *Anna Hude* og *Kr. Erslev* 1924-30 ang. nyudgave af Erslev: Oversigt over Middelalderens Historie I-III, 1 mp.
21. Korrespondance m.m. 1926-31, 1945 vedr. Erik Arups nyudgivelse af *Kr. Erslev*: Kildesteder til Øvelser i Historieforskningens Teknik (1931) og 2. udg. ved Arup af Erslev: Historisk Teknik. Den historiske Undersøgelse fremstillet i sine Grundlinier (1926). Desuden vedr. Erik Arup: Forelæsninger over Roms seneste Historie og Middelalder paa Grundlag af de Studerendes Optegnelser, 1934, 1 mp.

Drømmer Arup om gods og adelskab som historiografens velfortjente løn? - (Erik Arups arkiv: II. Personalia)

VI. Island, Grønland og Færøerne

Erik Arup var medlem af den dansk-islandske kommission, der formulerede den dansk-islandske forbundslov af 1918, siden medlem af det nyoprettede Dansk-Islandsk Nævn 1919-50, af bestyrelsen for Dansk-Islandsk Forbundsfond 1920-46 og fra 1936 til sin død 1951 formand for Den Arnamagnæanske Stiftelse. I striden med Norge om Østgrønland fungerede han endelig som den danske regerings historisk sagkyndige.

1. Div. mødereferater fra Dansk-Islandsk Nævn, ca. 1922, 7 s.
2. Breve samt kildeoversigt og disposition for en påtænkt islandsk handelshistorie ved magister Skúli Þórðarson i samarbejde med Institut for Historie og Samfundsøkonomi, 1937-39, 1 mp.
3. Breve, optegnelser og forlagskontrakt m.m. vedr. værket Den Danske Rigsdag 1849-1949, særligt ang. Arups afsnit: Rigsdagen og Island. Desuden vedlagt ms. af Jørgen Steining: Danmark og Island, 48 s., jfr. nævnte værk s. 313ff., samt brev fra samme, 1941-50, 1 mp.
4. Manuskriptbetænkning [vedr. arbejdet i Den Arnamagnæanske Kommission], 1 mp.
5. Brev fra Tryggvi Sveinbjörnsson af 4/12 1943 samt tale af samme, maskinskr. 4 s.
6. Tale holdt af bibliotekar Jakob Benediktsson i København, formentlig 1943, maskinskr. 12 s.
7. Div. optegnelser og manuskriptudkast af Arup ang. Island, herunder Dansk-Islandsk Forbundsfond, Den Arnamagnæanske Kommission og Island og Danmark, 1 mp.
8. Grønland: Div. hånd- og maskinskr. bemærkninger af Arup om Grønlands tilknytning til Danmark til brug i retssagen ved Haag-domstolen. Desuden korrespondance med Udenrigsministeriets Grønlandskontor samt avisudklip og tryksager, 1922 - ca. 1932, 1 mp.
9. Min [Arups] Grønlandsbetænkning: Hånd- og maskinskr. mss.: Danmark og Norge samt Haagdommen om Østgrønland. Desuden fra Udenrigsministeriets Grønlandskontor: Gustav Rasmussens resume af dommen 5. april 1933 om Grønlands retsstilling; udkast til imødegåelse af advokat Ryghs 3 første og advokat Sundes 2 indlæg; professor Einar Arnórssons betænkning af 7. januar 1932. Div. avisudklip, 1 mp.
10. Færøerne: Brev fra Hakon Müller af 7/1 1924 samt avisudklip og småtryk, 1918, 1923-24, 1 mp.

VII. Varia

1. Prof. Kr. Erslev: Oversigt over Kilderne til Danmarks Historie i Middealderen, 1 hft.
Anm.: Forelæsningsoptegnelser af Arup fra forårssemestret 1895.
2. Forskellige ideer, 1 mp.
Anm.: Optegnelser fra tidlig ungdom.
3. Udkast: Optegnelser samt kladder til ikke afsendte breve, artikler, betænkninger m.m. fra 1930'erne, 1 mp.
4. Mine [Arups] afhandlinger, 1 mp.
5. Konvojeringspørgsmålet Danmark-England til 1800, 1 læg.
Anm.: Optegnelser og afskrifter.
6. Ms. til påbegyndt engelsk oversættelse af Arups disputats, 1 mp.
Anm.: Sandsynligvis ved Astrid Friis.
7. [Udenrigsministeriets] Systematiske arkivordning, 1 bd.
Anm.: Udarbejdet af Arup 1908-09.
8. Kilder indtil Huitfeldt, 1 bd.
Anm.: Maskinskr., muligvis af Erik Arup og formentlig da på grundlag af forelæsningsrække foråret 1922.
9. C. Rise-Hansen: 1657 [Aktstykker og oplysninger til rigsrådets og stændermødernes historie i Frederik III's tid], maskinskr. kopi, 1 mp.
10. Korrespondance med Paul-Erik Hansen samt optegnelser og prøvetryk m.m. vedr. påtænkt Huitfeldt-udgave, 1942-43, 1 mp.
11. Korrespondance med Arne Odd Johnsen samt maskinskr. excerpter af anmeldelser og udtalelser om dennes arbejder, 1946, 1 mp.
12. Stamtavler over slægter fra Passignano udarbejdet af Johan Plesner, 1 mp.
13. Dansksproget, maskinskr. ms. til perioden ca. 1525-1900 i Dänische Wirtschaftsgeschichte hrsg. von Axel Nielsen unter Mitarbeit von Erik Arup, O.H. Larsen und Albert Olsen. Jena, 1933, 1 mp.
14. Det socialvidenskabelige fakultet, 1 mp.

15. Samlinger og optegnelser, 1 kps.
Anm.: Muligvis til Danmarks Historie I, 1925.
Indhold:
Dannevirke, 1 mp.
Trelleborg, 1 mp.
Henning Podebusk og Rügen, 1 mp.
Sacerdotium et regnum, 1 mp.
16. Div. ikke nærmere bestemt materiale, 1 kps.

VIII. Avisudklip og tryksager

1. *Omtale af Erik Arups værker*
 - a. Rids af Danmarks Historie, 1921, 1 læg
 - b. Danmarks Historie I, 1925, 1 mp.
 - c. Angrebet 1928 og senere, 1 mp.
 - d. Scandia I, 1928, 1 læg
 - e. David og Hall. Krisen i Danmarks historie 1863, 1 mp.
 - f. Danmarks Historie II, 1932, 1 mp.
 - g. Viggo Hørup, 1941, 1 mp.
 - h. Kvinderne og Rigsdagen. Ekstrabladets kronik 17/4 1943, 1 læg.
2. *Omtale af kolleger m.fl.*
 - a. Aage Friis, 1 mp.
 - b. Aage Friis' afgang 1935-36, 1 mp.
 - c. Friis', Linvalds og Mackeprangs Danmarkshistorie, 1 mp.
 - d. Albert Olsen, 1 mp.
 - f. C.Th. Zahle, 1 mp.
3. *Omtale af andre emner*
 - a. Danmarks historie, 1 mp.
 - b. Den danske landsbys grundlæggelse og ældste form, 1 mp.
 - c. C.N. David, 1 mp.
 - d. Den fjerde retning [i gymnasiet], 1 mp.
 - e. Hugins togt 1949, 1 mp.
 - f. Islandske håndskrifter, 1 læg.
 - g. Curzio Malaparte, 1 mp.
 - h. Runestenene, 1 mp.
4. Div. ikke emneordnede avisudklip, 5 kps.
5. Div. særtryk og korrekturtryk af Erik Arups arbejder, 2 kps.
6. Div. særtryk med dedikation samt andre tryksager og småtryk, 2 kps.

Forkortelser

am.	amerikansk
anm.	anmærkning
bd.	bind
bl.	blad
da.	dansk
eng.	engelsk
fr.	fransk
g.m.	gift med
hft.	hæfte
isl.	islandsk
kps.	kapsel (pakke)
mp.	mappe
ms./mss.	manuskript/-er
no.	norsk
nord.	nordisk
s.	side
sp.	spalte
sv.	svensk
ty.	tysk
udat.	udateret
u.å.	uden år